

Največji slovenski dnevnik

- v Zedinjenih državah -

Velja za vse leto ... \$3.50

Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily

- in the United States -

Issued every day except Sundays

and Legal Holidays..

50,000 Readers

Pripoznanje Jugoslavije

Pariz, Francija, 20. septembra - Echo de Paris poroča, da bo Francija, ki je sprejela tozadevni nasvet Italije, priznala neodvisnost Jugoslavije.

Boji na Balkanu

SRBSKA ARMADA JE NAPREDOVALA ZA 17 MILJ. — 10 TISOČ UJETIH BOLGAROV. — MOČNI BOLGARSKI PROTINAPAD. — SRBI SO DOSPELI DO ČRNE.

London, Anglija, 20. septembra. — V Makedoniji so Srbi raztegnili svojo fronto proti zapadu do Črne in je zdaj 25 milj dolga. Prodrli so 15 do 17 milj globoko. Zajetih je bilo 5 tisoč ujetnikov in 80 topov.

Zavezje je bil ves bolgarski zakopni sistem na srbski fronti. Za vezniška konjenica je prevzela zasledovanje sovražnika in ena konjeniška skupina je prekorala Črno 20 milj severno od Sokola. Nek drug oddelek konjenice je prodril v isti razdalji proti severo-vzhodu.

Angleške in grške čete so v svojem napadu na 10 milj dolgi fronti južno od Doiranskega jezera dosegli nekaj uspehov.

Pariz, Francija, 20. septembra. — Današnje srbsko oficijelno poročilo se glasi:

Nadaljevanje svoje prodiranje, smo dospeli na levi breg Črne. Sovražnik je požgal skladišča in taborišča.

Zajeli smo več kot 5000 ujetnikov ter vpelili nadaljne topove, ponjave težke vrste. V naše roke je padlo mnogo vasi.

18. septembra je bilo poslanih v ozadje 10 tisoč bolgarskih ujetnikov. Zasledovanje sovražnika se nadaljuje zelo uspešno.

Solun, Grška, 20. septembra. — Angleško oficijelno poročilo o bojih na Balkanu se glasi:

18. septembra zjutraj so angleške in grške čete naskočile sovražne postojanke zapadno in vzhodno od Doiranskega jezera. Zapadno od jezera in južno od mesta Doiran je bil zavzet zakopni sistem in naša črta je napredovala za 2000 jardov. Močni bolgarski protinapad so zopet zavzeli del naših pridobitev na levem krilu, toda obdržali smo svoje postojanke v centru in na desnem krilu.

Vzhodno od jezera smo po nočnem napredovanju zavzeli prednje sovražne vrste. Do zdaj smo našli več kot 700 ujetnikov.

Grške čete so se borile z velikim junaštvom.

Stirje naši letalci so se spustili v boj s 14. sovražnimi aeroplani in so dva od njih strmoglavili na tla. Pogrešamo eno letalo.

London, Anglija, 20. septembra. — Bolgarski vojni urad je 18. septembra izdal naslednje oficijelno poročilo:

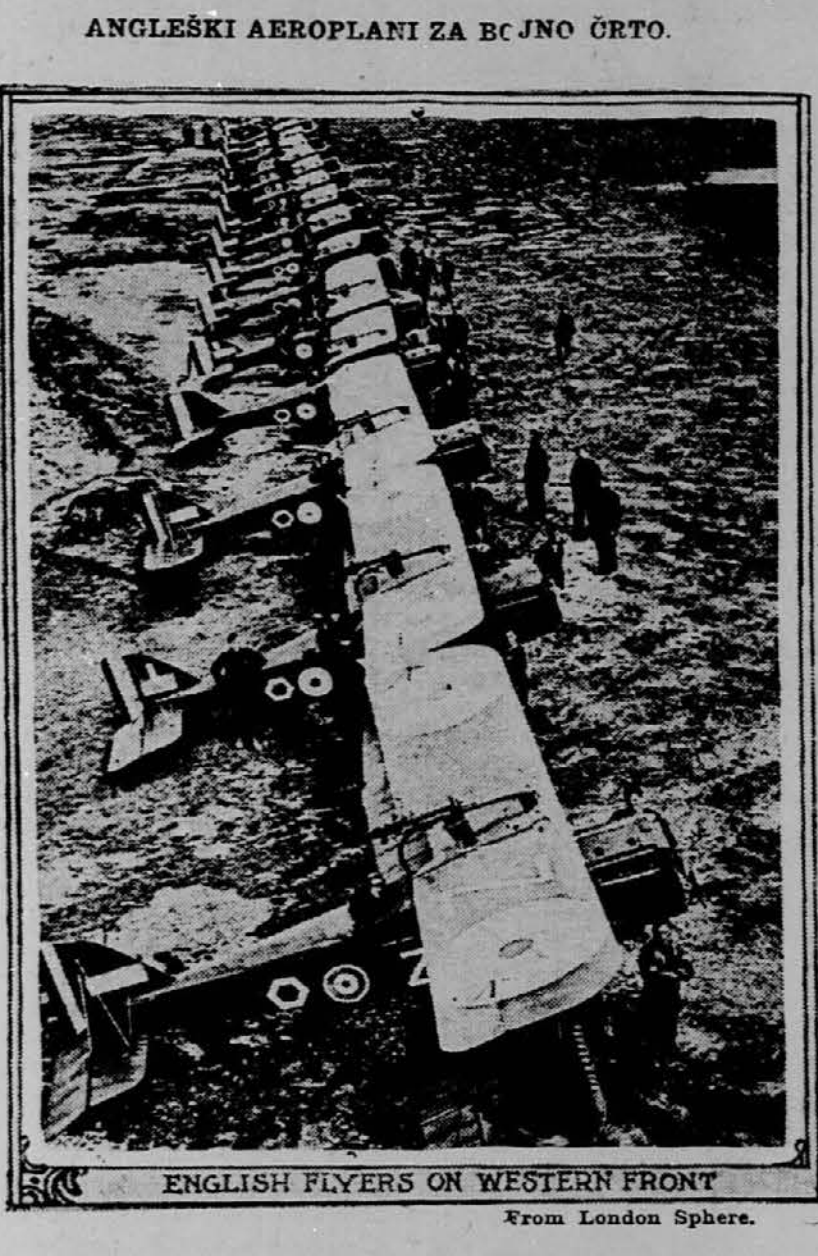
Vzhodno od Črne nas sovražnik ni nadlegoval. Zavzeli smo nekatere postojanke, katere smo utrdili.

Na obeh straneh Doiranskega jezera so se razvili vroči boji. Južno in zapadno od Doirane je armada treh angleških in dveh grških divizij po hudem bombardiranju, v katerem je oddal sovražnik 250 tisoč strelcev, v gostih oddelkih naskočila in se ji je posrečilo zavzeti nekaj naših prvih postojank, toda takoj nato smo vzporedno prot napad in pregnali z vseh točkah sovražnika, ki je pustil na bojišču veliko število ubitih in ranjenih. V naše roke je padlo več kot 500 neranjenih angleških in grških ujetnikov, kakor tudi mnogo vojnega plena.

Washington, D. C., 20. septembra. — Srbsko poslanstvo je danes sprejelo od namestnika šefa srbskega generalnega štaba naslednje poročilo z balkanske fronte:

Napredovanje srbske armade se nadaljuje brez prestanka navzile odločeno sovražnemu odporu. Naše črte so prekorale Črno Blatec-Mrežocke-Belašnica. Na našem levem krilu ho Bolgari pričeli izpraznjevati levi breg Črne in naše čete se razpostavljajo na levem bregu reke.

Sovražnik požiga vojaška skladišča in taborišča. Število ujetnikov znaša dosedaj nad 5000. Vpelili smo zopet 12 topov, ponjave težkih in tudi drug vojni material. Osvobodili smo 12 nadaljnjih vasi.

Junaštvo ameriških čet

NEK AMERIŠKI POROČNIK JE OBKOLIL IN ZAVZEL NEMŠKI SALON TER VJEL DVA BARTENDERJA. — ZAPADNO OD MOSELL SE POSEBNO ODLIKUJEJO INDIJANCI, KI SE POSLUŽUJEJO V BOJU POSEBNE TAKTIKE. — TUDI ZAMORCI NIČ NE ZAOSTAJAJO ZA SVOJIMI BELIMI TOVARIŠI.

Z ameriško armado na zapadnem bojišču, 20. septembra. — (Piše Newton C. Parke.) — Vsi oddelki ameriške armade, pa bodisi, da so sestavljeni iz belecev, zamorcev ali Indijancev, se izvanredno junaško obnašajo, če imajo priliko sprejeti se s sovražnikom.

To so potrdili že nešteto krat casnikarski poročevalci in gledni vojski kritiki, ki goje napram našim četam razen velikega prijetljstva tudi veliko občudovanje.

Neka ameriška patrulja, sestavljena izključno iz polnokrvnih Indijancev, opravlja izborna služba zapadno od Mosella. Pri bojih se poslužujejo posebne taktike, katere pa Nemci ne poznajo.

Poročnik Clayborn iz Kentucky je najbrž prvi Amerikane, ki je bil tokrat v vojni v pravem nemškem salonu. Salon je obkobil in ga zaplenil ter vjel dva bartenderja.

Poročnik je napredoval z oddelkom svojih mož proti Norroy. V Norroyu mu je povedala neka stara Francozinja, da je v bližini nek nemški salon, v katerem sta dva nemška bartenderja. Rekla je, da bartenderja spita in da niti ne slutita, da so Amerikanci v bližini.

Služi so v salon, vjeli oba bartenderja in zaplenili precejšno množino piva. (Kaj se je zgodilo s pivom, ni cenzor dovolil objaviti.)

Tekom nekega ameriškega napada se je šest zamorcev odpravilo v gozd na poizvedovanje. Enkrat so opazili pred seboj dvajset Nemcev. Kljub temu, da niso imeli zamorcev razen lopat in kramponov nobenega orožja, so se jim Nemci vdali.

Pariz, Francija, 20. septembra. Sem se je vrnil nek častnik, ki je izjavil, da so Amerikanci vjeli v St. Mihiel celo nemško godbo sestojajo iz dvainšestdesetih mož. Častnik je izjavil med drugim tudi sledeče:

Nemci se zdaj vedno zatrujejo, da so se iz sektorja pri St. Mihiel umaknili iz strategičnih ozirov. Da je to izmišljeno, je najbolj razvidno iz tega, ker niso niti svoje godbe poslali v ozadje predno so prišli Amerikanci. God

Wilson in mali narodi

Washington, D. C., 21. sept. — (Posebna brzojavka "Glas Naroda"). — Vsi predstavitelji zatiranih narodov v Avstro-Ogrski so d. zni svoje napore v opoziciji proti avstrijskemu zatiranju. Komitej, predstavljajoč te zatirane narode je bil sprejet v Beli hiši od predsednika večeraj popoldne. Navoč so bili: prof. Tomaž Masaryk, redatelj Česko slovaškega Narodnega Sveta; Ignac Paderewski, zastopnik Poljskega Narodnega Komiteja; dr. Rinko Hinković, zastopnik Jugoslovanskega Narodnega Sveta; Vaz lij Stoica, predsednik Rumunske Narodne Lige; Giuseppe Bevilone, zastopnik Italijanov v Avstriji; Miron Korikora, zastopnik Ukrajinske Federacije.

Profesor Masaryk je predložil resolu ijo, predstavljajočo, da je večina prebivalcev Avstro-Ogrske, Poljaki, eho Slovaki, Rumunci, Jugoslovani in Italijani krivično in okrutno vladana od vladujoče manjine Nemcev in Madžarov, da ta večina vsled tega zahteva razkroj sedanjega cesarstva ter organizacijo oproščenih narodov soglasno z njih lastno voljo.

Profesor Masaryk je uvedel svoje tovariše kot zastopnike več kot 30,000,000 zatiranih podanikov Avstrije. Rekel je predsedniku, da imajo ti narodi po no zaupanje v njega in da so vsa njih upanja oziroma na bodočnost odvisna od njega.

Mr. Paderewski je izvajal, da Avstro-Ogrska ni narod in niti ne država, temveč, da je le bankrot, a trdila, bankrotna v zaupanju vet in svojega lastnega naroda.

Oba govornika sta povdarjala dejstvo, da so besede, katerim se je dalo izraza, odobrene od vseh ljudi teh zatiranih narodov v Združenih državah.

Predsednik je govoril neformalno: te ugotovil, da mu bo treba to zaupanje zaslužiti potom odkritega simpatiziranja s principi in nameni v zvezi z ameriškim stašcem napram zatiranim narodom ne le v Avstro-Ogrski temveč po celem svetu.

Committee Public Information.

Poslanica predsednika

Washington, D. C., 20. septembra. — Predsednik Wilson je proglasil dan 12. oktobra, ki predstavlja 462. obletnico razkritja Amerike za "DAN PROSTOSTI" ter pozval vse državljane, naj proslave ta dan ter pospešijo agitacijo za četrto Posojilo Svobode. Proklamacija ima naslednje besedilo:

— Vsaki dan dobivajo veliki principi, za katere se borimo, nove opore v naših mislih in namenih ter nam razkrivajo, kakšen mora biti konec in kaj moramo storiti, da ga dosežemo. Mi vemo sedaj bolj gotovo kot smo vedeli kdaj poprej zakaj so prosti možje spravili v eksistenco ta veliki narod in vladu, kajti vedno bolj jasno postaja kako veliko nalogo mora izvršiti Amerika napram svetu. Obletnica razkritja Amerike mora imeti vsled tega za nas v tem usodepolnem letu prav poseben pomen. Vsled tega jo moramo napraviti za dan goreče zopetne posvetitve vsem idealom, na katerih je zgrajena naša vlada in ki podžigajo naše sedanje junaške naloge.

Vsled tega proglašam jaz, Woodrow Wilson, predsednik Združenih držav, soboto, dvanaesti dan meseca oktobra 1918 za "Dan svobode".

Državljan v vseh občinah Združenih držav, v vseh mestih, trgih in po deželi prosim, da proslave razkritje naše dežele v namenu, da pospešijo priglasnanje k četrtemu Posojilu svobode. Priredi naj se nagovore, sprevede in druge demonstracije pod splošnim vodstvom zakladniškega tajnika ter neposrednim vodstvom komiteja za Posojilo svobode s sodelovanjem vzgojnega urada Združenih držav ter oblasti javnih šol.

Naj daje odgovor naroda na četrto Posojilo svobode izraza medri njega posvetitve za ideale, ki so vodili deželo od nje razkritja pa do sedaj ter njih trdnega sklepa, da branijo te ideale ter zjamčijo njih zmago.

V namenu, da se vdeležo slovesnosti Dneva Prostosti, naj bodo vsi uslužbenci zvezne vlade po celi deželi, v kolikor je mogoče izhajati brez njih, prosti za celi dan.

WOODROW WILSON.

Oficijelna poročila

FRANCOSKO POROČILO.

Pariz, Francija, 20. septembra. — Dnevno. — V okraju St. Quentin so francoske čete pozno večer zavzele Essigny-le-Grand ter privedle nazaj dodatne jetnike.

Iztočno od Ailette so označili noč močni protinapadi sovražnika. Pet nemških protinapadov se je odbilo pred našimi pozicijami severno od Alement in iztočno od Moisy farme. Sovražnik je imel zelo velike izgube, ne da bi imel pri tem kaj uspeha.

S svoje strani smo zavzeli ozemlje zapadno od Anizy ter severo iztočno od Vailly. Zlomilo se je neki poskus sovražnika, da prekoraci reko Vesle pri Jonohery.

Naše patrulje so prodrle v sovražno črto severozapadno od Souain v Champagne ter privedle nazaj več jetnikov.

ANGLEŠKO POROČILO.

London, Anglija 20. septembra. — Nočno poročilo. — Tekom jutra so škotske čete dovršile zavzetje Moevres ter premagale pri tem odpor oddelka sovražnika, ki je še vedno ustajal v vasi.

Danes zjutraj je izvršil sovražnik po težkem obstreljevanju močan krajevnji napad na naše pozicije severozapadno od Hulluch. Napad se je popolnoma zavrnilo ter je ostalo v naših rokah večje število sovražnikov.

Dnevno poročilo. — Večeraj popoldne so napadle angleške čete v sektorju Lempire-Epehy. Kljub precejšnemu odporu ter močnemu artilerijskemu ognju ter onemu iz strojnih pušk se je napredovalo v globlino preko ene milje preko črte, katero so preje zasedli v tem sektorju.

Močno točko, znano kot Mallassie farmo, se je zavzelo po močnem odporu in z njo veliko število majhnih gozdov, postojank in obrambnih pozicij, ki so tvorile preje del našega starega obrambnega sistema.

Na severnem delu bojne fronte smo v pretekli noči napadli ter zopet zavzeli Moevres. Tudi tukaj je bil odpor sovražnika močan. Z boji se še nadaljuje.

Nekaj jetnikov nam je padlo v roke pri krajevnih spopadih na drugih delih fronte ter severozapadno od Hulluch. Severno od Lens se je zavrnilo neki napad na naš oddelki sovražnika.

NEMŠKO POROČILO.

Beč, Nemčija, 20. septembra. — Dnevno poročilo. — Infanterijski spopadi severozapadno od Birschote in južno od Ypres so bili uspešni za nas. Zavrnilo se je neki angleški naval severozapadno od Hulluch.

Pro krajevnih operacijah v Moevres in Havrinecourt gozdu smo ujeli nekaj jetnikov. V Moevres smo pogнали v zrak veliko število sovražnih skrivališč.

Na bojni fronti se je zgodaj zjutraj vršil živahen infanterijski boj. Zavrnilo se je močne protinapade, katere je vzporedil sovražnik ponovno proti Goumaucourt in na obeh straneh Epehy. Tukaj so se prav posebno odlikovali bavarski in pruski strelci.

Po zelo močnem obstreljevanju je sovražnik zjutraj ter tekom popoldneva vzporedil kombinirane napade proti našim pozicijam med Omignon rečico ter reko Somme. Ti večerajni napadi so se na vseh mestih izjalovili.

Oropana banka.

Chicago, Ill., 20. sept. — Pet roparjev je danes oropalo Argo State Bank do zadnjega dolarja. Uradniki cenijo plen na dvajset tisoč dolarjev v gotovini in 30 do 40 tisoč v Liberty bondih.

Roparji so zaprli blagajnika, njegovega namestnika in steno-grafistino v stranišče. Po ropu so v avtomobilu pobegnili v smeri proti Jolietu.

Aretacija v taborišču.

Camp Dix, N. J., 20. sept. — Tukajšnje oblasti so priznale, da je bil aretirani nek vojak, ki je simpatiziral z Nemci in ki je poskušal zastrupiti vojake v nekatereh šotorih. Oblasti njegovega imena ne izdajo.

Aretirani vojak je imel službo v kuhinji. Posluhuje se prilike, je vrzel strup v veliko šrambo za moko, ki se je imela naslednji dan porabiti za kruh. Ko se je ta moka preiskala, se je našla sled strupa.

Stavka mašinistov.

Watertown, N. Y., 20. sept. — Lokalna unija mašinistov je da-

nes izdala odredbo za generalno stavko, ki stopi v veljavo v torek. Odredba pozivlja 3000 mašinistov, ki so nastavljeni v treh municijskih napravah New York Air Brake družbe.

Stavka je posledica nesoglasja z plačo. Unijski uradniki trdijo, da je družba kršila pogodbo, ki je bila sklenjena v juniju, ko je prišlo do stavke v eni teh naprav.

Novi nemški aeroplani.

Ameriški glavni stan v Franciji, 20. sept. — Poizvedovalni oddelki so prinesli poročilo, da so izsledili popolnoma novo vrsto sovražnih aeroplanov, ki so namenjeni za posebno lahke manevre.

Poroča se tudi, da so Nemci vpeljali posebno pripravo, s katero se more letalec spustiti na tla.

Vopička je bil aretiran.

Amsterdam, Nizozemsko, 20. sept. — Posanik Zdrž. držav Vopička in vsi zavezniški poslaniki, ki so bili v Jassy, so bili na po-velje sovjetov aretirani.

Najbrže so jih boljševiki vstavili, ko so potovali skozi Rusijo.

Zavezniška propaganda

Z ameriški armadami na lo-renski fronti, 19. septembra. — Napori, katere je vzporedilo nemško visoko poveljstvo, da nastopi proti poskusom zaveznikov, ki ho-jejo pojasniti nemškemu narodu svoje vojne cilje, so razvidni iz povelja, katero je izdal general von Hutier in kojega odtisi so pršli v roke Amerikancev. Povelje ki napada na zelo oster način lora Norteliffa, ima naslednje besedilo:

Sovražnik pričena spoznavati, da nas ne more uničiti s svojo blokado, s svojim nadkriljevanjem glede števila in s svojim orožjem. Vsled tega skuša z vsako vrstnimi metodami, v katerih je star mojster, spraviti v duha nemškega naroda dvoma glede nepremagljivosti slednjega.

V tem namenu je ustanovil posebno ministrstvo za razdejanje nemškega zaupanja. Na čelo tega ministrstva je stavil najbolj brezobzirnega človeka med zaveznički lorda Norteliffa, kateremu se je dalo milijone, da upliva na javno mnenje v Nemčiji in na fronti s pomočjo plačanih agentov, umora poslanikov ter s pomočjo vseh drugih sredstev, ki se skladajo z zavezniškimi metodami.

Avijatički dele stalno veliko šte-vilo letakov in pamfletov. Pisma, katere se piše nemškim jetnikom se potvarja na najbolj gorostasen način. Vse to pa prihaja iz časopisja lorda Norteliffa, ki dela noč in dan v tem edinem namenu. Njegov edina misel in njegov edini cilj je staviti te potvare v roke nemškega naroda.

Čeprav je vse to očividno za človeka, ki vsako stvar dvakrat

Pojasnite te nesramne poskuse vsaj za trenutek, duha onih, ki ne svojim mlajšim in neizkušenim to-poznajo misliti sami zase, vsled-česar je omajano njih zaupanje v kuje naš smrtni sovražnik od njih njih voditelje, njih lastno moč in in kaj je na tehtnici. Zberite take neizoprplive vire Nemčije. Nemč-jetake in pamflete ter jih izročite svojim poveljstvom, ki bo v stanu izvedeti marsikaj vrednega glede ciljev naših sovražnikov.

S tem boste pomagali poveljstvu, ki niso v stanu zreti skozi, ter tudi pr.pomogli k pospešenju uro zmage.

"GLAS NARODA"

NEW YORK PUBLISHING COMPANY

(Slovenian Daily)

Printed and published by the
(a corporation)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Na celo leto velja list za Ameriko. Za celo leto za mesto New York \$3.00
in Canada \$3.50 Za pol leta za mesto New York \$1.50
Na pol leta \$2.00 Za četrt leta za mesto New York \$1.00
Za četrt leta \$1.00 Za inozemstvo za celo leto \$3.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

Printed every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Doplat brez podpisa in osebnosti se ne pričakuje.
Denar naj se blagovito pošilja po — Money Order.

Na vsakem listu kraj naročnikov prošimo, da se nam tudi pošljejo
naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

52 Cortlandt St. N. Y.

New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Samoodločba naroda

V zadnjem članku se je vnela velika časnikarska bitka, ki še ni končana. Gre za Krfsko deklaracijo ter avdienco pri državnem tajniku Robertu Lansingu, kjer je slednji sprejel člana Jugoslovanskega Odbora, ki sta prišla s prošnjo na vlado Združenih držav, da potrdi Jugoslovanski Odbor kot zastopnika revolucionarnega jugoslovanskega gibanja.

Listi so objavili na to notico, v kateri se je glasilo, da so člana Jugoslovanskega Odbora prosila državnega tajnika, naj potrdi vlado Združenih držav jugoslovansko monarhijo z dinastijo Karagjorgjevičev na čelu.

Takoj se je pričela hrupna debata v slovenskih ameriških listih, in prišlo je celo do nesoglasja med posameznimi člani komaj ustanovljene Slovenske Narodne Zveze. Rečeno je bilo, da Krfska deklaracija ne predstavlja našega programa in da nimajo člani Jugoslovanskega Odbora nikake pravice proti volji naroda vsiljevati slednjemu monarhistični ustroj bodoče države ter rezervirati kraljevske krono sedanji srbski dinastiji Karagjorgjevičev.

Stvar je bila dejanski precej zamotana ter si nismo bili na jasnem, kaj storiti.

Pojasnilo pa je končno prišlo iz ust dr. Vošnjaka, ki nam je obrazložil celo zadevo tako kot se je dejanski završila in ne tako kot je stalo v listih.

Zastopniki Jugoslovancev v Washingtonu, so šli k državnemu tajniku v namenu, da dobe od njega formalno obljubo, da bo vlada Združenih držav priznala Jugoslovanski Odbor v Londonu za zastopnik in predstavitelj revolucionarnega gibanja med Slovenci, Hrvatini in Srbi, živčimi sedaj v avstro-ogrski monarhiji.

Državni tajnik je stavil članom odbora par vprašanj.

Na vprašanje, če bo monarhija bodoča država oblika Jugosla- vije, sta člana Odbora odgovorila, da se bo nahajala rešitev glede bodoče državne oblike v Jugoslaviji, izključno v rokah vstavodajne skupščine, na katero bo poslal celokupni narod svoje odposlance.

S tem je izrečeno rečeno, da vstaja jugoslovanski narod pri principu samoodločbe in da se mu tudi od strani sedanje srbske vlade ter srbske dinastije ne sme vsiliti državne oblike, proti kateri bi se eventualno izrekel potom svojih zastopnikov na vstavodajnem zborovanju.

To je najboljši glavna stvar, namreč vstrajanje pri zahtevi, da si narod sam določi bodočo obliko vlade. Slovencev, Hrvatov in Srbov se ne bo stavilo pred nekaj fait accompli, to je dovršeno dejstvo. To je treba odbrzati v mislih ne pa dvigati takega hrupa in begati občinstvo z vsakovrstnimi pretiranimi trditvami, ki so še prav posebno smešne, ker prihajajo iz ust ljudi, ki niso še nikoli stori- li za narod ter bi ga bili pripravljali vsak trenutek prodati za par Judeževih grošev.

Člani Jugoslovanskega Odbora, ki nastopajo pri najvišjih od- govornih mestih zaveznških držav v prilog zedinjenja naše domo- vine, so žrtvovali vse, kar so imeli, svojo eksistenco, denar ter tve- gali celo svoje življenje v borbi za narodno pravo. Njih nesebični patriotizem je vzviljen nad vsak dvom in predno se jih napade, da se treba premotriti njih rekord in njih žrtve, ne pa jim očitati, da so plačeni srbske dinastije, katerim se je že sedaj zaguralo gotova mesta v bodoči jugoslovanski državi.

Kot že rečeno, in povdarjano, je vodilni princip delovanja Ju- slovanskega Odbora zahteva, da ima izključno le narod pravico do- ločiti si bodočo vladno obliko. To pa bo mogoče storiti šele tedaj, ko bo oproščen naš narod na svojih svobodnih tleh izvolil si svoje po- slance ter v ustavodajnem zborovanju določil svojo vladno obliko.

Češko-slovaški narod

Zavezniki so priznali Čeho-Slovake kot narod. Priznali so jih kot narod in poleg tega tudi kot bojujoči se narod.

S tem so dobili razne pravice, katerih prej niso imeli.

V slučaju, da vjamejo Avstriji ali Nemci kakoga čeho-slova-škega vojaka, bodo morali z njim postopati kot z vojnim jetnikom ne pa kot z izdajalcem.

S tem, da so jih zavezniki priznali, so jim tudi obljubili prostost in oproščenje izpod avstrijskega jarma, obljubili so jim neodvisnost in samoodločevanje.

V not, ki jo je poslala Avstrija zavezniskim silam, je rečeno: — Avstro-ogrska vlada je povabila danes vlade vseh bojujočih se držav k zaupnemu in neobveznemu razpravljanju glede mira. Zastopniki teh vlad naj bi se sestali na kakem nevtralnem mestu.

Ali je avstrijska vlada poslala kopijo te note tudi Čeho-Slova- kom? Čeho-Slovaki so tudi bojujoči se narod. Kot take so jih pri- znali vsi, ki nasprotujejo Nemčiji.

Dobro je, da zavezniki niso sprejeli povabila na konferen- cijo. Če bi se zgodilo nasprotno, bi zavezniki toliko časa vstrajali, da bi se morala Avstrija vkloniti ter priznati Čeho-Slovake kot zavezni-ški narod. Avstrija bi se ne mogla vdeležiti te konference, če bi ne priznala neodvisnosti deetsmiljonskega naroda, katerega smatra za svojega podanika.

Čeho-Slovaki se niso organizirali svoje vlade, pač pa imajo Na- rodni Odbor, katerega smatrajo za načelnika vlade.

Temu odboru načeljuje profesor Masaryk, ki bo najbrže tudi predsednik Češko-slovaške države.

Zavezniki napredujejo na Balkanu. Avstriji in Nemci bodo imeli priliko srečati se z onimi ljudmi, kateri so se začetkom vojne morali prenašati njune šikanse. Prepričani smo, da to srečanje ne bo nič kaj ljubeznjivo.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Jugoslovanska kampanja za 4. vojno posojilo

Da bi Srbi, Hrvatje in Slovenci, ki so že itak navdušeni za četrto posojilo svobode, dosegli v svoji kampanji tem večji uspeh med Ju- goslovani, se je v ta namen izdelal podoben načrt.

Po načrtu je bil imenovan za Jugoslovane v Liberty Loan Com- mittee poseben oddelek, ki vsebuje uradnike in člane v naslednjih podoborih:

Izvrševalni odbor;

odbor govornikov, zborovanj in prireditelj;

časnikarski odbor;

agitacijski odbor.

Vsak podobor mora imeti v svoji sredi Srbe, Hrvatje in Slo- venec ter vsak ima pravico do do- datnih članov.

1. Uradniki in izvrševalni odbor.

Uradniki jugoslovanskega od- bora izvršujejo vso službo, katero predpisujejo njihovi uradi. To so ex- oficio člani vseh podoborov.

Izvrševalni odbor ima začetni in vodilni vse delo vseh drugih podoborov in mora z njimi sode- lovati tako, da je vse delo v so- glasju. Odgovornost za uspeh kampanje sloni popolnoma na ra- meh izvrševalnega odbora.

2. Časnikarski odbor.

Časnikarski odbor mora vsebo- vati urednike srbskih, hrvatskih in slovenskih listov. Njihova na- loga je: širiti med Jugoslovani agitacijo za posojilo svobode z no- vicami, uredniškimi članki, oglasi in letaki.

Časnikarski odbor mora imeti naslednji cilj pred očmi:

a) Skrbeti mora, da je jugoslo- vanski narod popolnoma poučen o posojilu svobode v splošnem in v delovanju jugoslovanskega od- bora;

b) gledati na to, da je angleške liste čitajoča javnost informirana o delovanju jugoslovanskih agita- torjev za Liberty Loan.

Vsak srbski, hrvatski in sloven- ski list, katerega urednik naj bi bil član časnikarskega odbora in naj določi kateregakoli med svoj- imi osebami, da ima v rokah ta posel.

Vsaka izdaja vsakega jugoslo- vanskega lista naj ima skozi celo kampanjo vsak dan poročila o po- sojilu svobode.

Vsak član časnikarskega odbora naj skrbi, da list vsak dan objavi uredniški članek o posojilu svobode.

Kadarkoli je mogoče, naj vsak list objavi kak oglas za posojilo svobode.

Da pa tudi ameriška javnost iz- ve o jugoslovanskem delu, mora vsak član časnikarskega odbora poslati tajniku tujejezičnega od- dela prestavo vsake objave v do- točen list. Ti članki bodo izro- čeni ameriškim listom v objavo.

3. Odbor govornikov, shodov in prireditelj.

Ta odbor mora biti sestavljen iz zastopnikov vseh treh jugoslovans-kih narodov. Dolžnosti odbora so:

a) preskrbeti govornike za Li- berty Loan;

b) prirediti in voditi seje;

c) prirediti in voditi druge pri- reditve, ki imajo namen pospeše- vati nakupovanje bonov.

Odbor mora preskrbeti kolikor največ mogoče srbskih, hrvatskih in slovenskih govornikov, ki so vedno pripravljene imeti kak go- vor na seji, ali v tovarnah, dvorah ali pa na prostorih, kjer je odbor za posojilo svobode sklical kak shod.

Odbor naj tudi prireja skozi ce- lo kampanjo seje in skrb za go- vornike. Sklicati mora obno sejo na raznih jugoslovanskih sredi- ščih po celem Greater New Yorku.

Ta odbor naj tudi preskrbi ka- ke druge prireditve, kakor: para- de, posebne shode itd. Pomagati mora generalnemu Liberty Loan komiteju, da vodi posebne prire- ditve, kadarkoli se vzpirajo.

4. Agitacijski odbor.

Agitacijski odbor mora biti se- stavljen iz najmanj dveh članov vsakega jugoslovanskega naroda; toda pridene naj toliko oseb, ko- likor delavcev je treba.

Tajnik jugoslovanskega odbora posluje kot načelnik agitacijskega odbora. Pod njegovim nadzor- stvom mora gledati na to, da kak član odbora obišče vsakega rojaka v Greater New Yorku ter mu pri- govorja, da kupi bond posojila

svobode.

Predsednik in tajnik vsakega jugoslovanskega društva je ex- of- ficio član agitacijskega odbora. Vsak tak predsednik ali tajnik mora sklicati posebno sejo svojega društva ter mora prigravljati čla- nom, da kupujejo bonde. Gledati mora na to, da bo obveščen o tem vsak član, ki ri bil navzoč pri seji.

Župniki vsake jugoslovanske cerkve so tudi člani jugoslovanskega odbora ter naj naročajo svojim župljanom, da podpisujejo posojilo svobode.

Vsak župnik naj vodi natančen izkaz kupljenih bonov med žup- ljani ter jih naj pošlje jugoslovans- kemu odboru: Yugoslav Com- mittee, 37 Liberty St., New York City.

V vsakem okraju, kjer staneje več Srbov, Hrvatov ali Slovencev, naj predsednik vsakega društva imenuje agitacijske odbornike, da preskrbe, da njihovi rojaki: kupijo bonde posojila svobode. Imena teh kupecv in zneski se naj v poseb- nem seznamu pošljejo jugoslovans- kemu odboru.

Da bo delo vseh teh odborov uspešno, je priporočljivo, da je vsak član vsakega podobora pou- čen o delovanju drugih odborov. To se lahko doseže, ako je vsak v pogosti zvezi s tajnikom.

Milton Wright, tajnik tujejezične divizije, 37 Liberty St., New York City.

Po koncertu

Forest City, Pa.

Tretji koncert jugoslovanskih pevskih društev je minil. Pisali so o njem v Glasu Naroda Ignacij Hudc, Frank Košir, Pavel Bartel, Primož Kogoj ter navdu- ševali pevce in pevke, da bi bili vstrajni pri ZJPD.

Namenil sem se tudi jaz nekaj pisati, da ne boste mislili, dragi mi pevec in pevke, da sem zadre- mal pri pisalni mizi.

N. jprej se moram zahvaliti pri- pravljalcem odbora, ki je nam najel prav čist hotel, da nas niso nadlegovale tiste sitne živalice.

Seveda bil je tudi Elijev voz, ki ga je vodil črn mož dol in gor; če ne, bi si vse pete potrgal, ker so me precej visoko spravili blizu podstrešja v sedmem nadstropju.

Na tretjem koncertu je bilo za- stopanih pet pevskih društev: Edinost iz Clevelanda, O., Zvon iz Forest City, Pa., Slovan, Slavec in Demovina iz New Yorka. Vseh pevecv in pevk je bilo 90 in med temi jih je bilo okoli 40, ki so bili tudi pri ustanovitvi v Johnst- ownu, Pa. Vsa čast, dragi mi pevec in pevke, tudi vi ste takrat položili temeljni kamen za našo pevsko zvezo, ker eden ali pa dva bi takrat ne mogla tega kamna po koncu postaviti, vi ste ga po- magali, zato gre vsa čast društvu Edinost v Clevelandu, Ohio, in Zvonu v Forest City, Pa. Tudi drugim gre čast, ki so pozneje pri- stopili k ZJPD, ter pripomogli do lepšega uspeha.

Prosil bi pa tista pevska dru- štva, ki so bila tudi pri ustanovit- vi, da bi jih vsaka malenkost ne užalila, da bi podpirali zvezo, ne pa kuhali jezo. Kolikokrat je že mene ta ali oni vžejel, pa sem mi- slil: "Čakaj, da prideva skupaj, bom pa še jaz njega."

Posnemanja je vreden bivši pe- vec pevskega društva Zvon iz Forest City, Pa., Karol Kovačič, ki je sedaj pri vojaki v San Francisco, Cal. On je navdušen pevec, ki še sedaj podpira ZJPD in plačuje svoj assessment. Upam, da ga imajo peveci še v spominu, ko je nastopil s svojim krasnim glasom na prvem koncertu. Pel je bas-solo "O polnoči".

Prosil bi pa tudi društvene taj- niki, da mi sedaj za naprej bolj redno pošiljajo imenik pevecv in pevk. Če sem katerega malo vžejel, naj mi tega ne šteje v zlo; se bomo pa pogovorili na 4. koncertu v lepem paradiškem me- stu Forest City. Newyorskim pev- cem in pevkam kar ne gre to me- sto iz glave, ker smo že priredili pred 4. leti skupni koncert. Oni vedo, kak paradiz je to mesto.

Torej, dragi mi pevec in pevke, le pridno na delo, da bomo skupaj drugo leto nastopili v večjem šte- vilu. Posebno pa dopisnike pro- sim, pišite in spodbujajte.

S pevskim pozdravom

Peter Srnovrnik, gl. tajnik.

Cleveland, Ohio.

Naznanjam vsem članom in čla- nicam Zveze jugoslovanskih pev- skih društev, da sem prejela od bivšega blagajnika ZJPD., Mr. Stephen Horvatića, svoto \$501.49 zveze blagajne. Denar sem na- ložila na Lake Shore Banking & Trust Co. v Clevelandu

S pevskim pozdravom!

Sophie Birk, blagajnica ZJPD.

6006 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Nemiri v Amster- damu

Zaradi pomanjkanja hrane so bili v Amsterdamu veliki nemiri.

Vojstvo je streljalo na demon- strante. — Ljudstvo je kamenjalo vojake.

Haag, Nizozemsko, 19. sept. — Zaradi pomanjkanja hrane so po- več mestih na Nizozemskem na- novo nastale nemiri. Gruče mož- žen in otrok pohajajo po mestu ter ropajo pekarnice, trgovine in zahtevajo kruha. Oropajo vsak- voz z živili ter razbijajo okna po trgovinah.

Po Haaski, Amsterdamski in Rotterdamski ulici patrolirajo močni oddelki policijske konje: v mesto so bili poslani tudi voja- ki na konjih, da pomagajo vzdr- ževati red. Trgovci zopet utrjuje- jo svoja okna, da so zavarovana proti demonstratom.

V Amsterdamu je bila poklica- na konjenica in oddanih je bilo več strelcov; šest oseb je bilo ran- jenih. Aretiranih je bilo 22 oseb. Ena skupina je kamenjala vojake, ki so streljali na množico; s strel- so metali opeko. Pričakuje se, da bo v prihodnji zimi prišlo še do resnejših nemirov, ako vlada ne izboljša živilske razmere.

Mnogo se pripoveduje, da je Nemčija na robu lakote. Razmere v nizozemskih mestih, posebno v obljudenih krajih, so podobne onim v Nemčiji. To potrjujejo osebe, ki so pred kratkim prišle iz Nemčije. Amerikanci se bodo žu- dili, kadar bodo izvedeli, kako malo imajo Nizozemci, da se pre- žive.

V resnici je nemogoče živeti ob- od vlade določenih racijah. Raz- zun, kar proda vlada, se mora le malo kupiti. Trpljenje ljudstva se pripisuje v nekaterih slučajih ne- previdnosti vlade, večinoma pa sebičnosti kmetov, ki so prodali skoro vse svoje prideleke za izvoz, tako da je zdaj dežela brez ži- veža.

Ljudstvo je zdaj v resnici lačno. Krompir je poglavitno sredstvo za preživljanje; pa tudi krompir- ja ni dovolj. Racija slabega kru- ha niti ne zadostuje za borni za- jutrek, ki je brez kave in čaja. Pol funta surovega masla mora zadostovati dva tedna za mizo in kuhinjo. Mese v splošnem ni, da- si je namenjen "koščeni" sistem, da preskrbuje po četrto funta me- sa dvakrat na mesec.

Kruh je po kakovosti mnogo slabši kot v velikosti mnogo manj- ši kot v Nemčiji. Moka, ki se rabi

Ali je vaše zdravje vredno 3 cente?

Ako trpite na slabih živcih, na že- lodnih ali obistnih bolečinah, na spo- sni slabosti, neprevrbi, imate slab tek, zapiranje, glavobol, ne spite, ako ju- traj izmučeni vstajate, ako imate bo- lečine v hrbtu, ako je vaša kri nečista, ako imate izpuščaje in mozole na obra- zu, ako izgledate starejši kot ste, tedaj je čas, da začnete uživati

JUVITO

zdravilo.

Pošijte nam pismo z znamko za 3 cente in s svojim naslovom in mi vam bomo poslali z obratno pošto, popolno- ma prostu, brez kake obveznosti od- vaše strani popolno tridenčno zdravlje- nje iz tega, iz čistih, zdravih trav, sestavljenejga prirodnega zdravila.

Naslov: JUVITO LABORATORY, South Hill Branch 5, PITTSBURGH, PA.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, box 251, Conemaugh, Pa.

Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. J. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. 'M', So. Chicago, Ill.

IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, box 480, Ely, Minn.

JOHN RUPNIK, S. R. box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr. 452-7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVER, 624-2nd Ave., Duluth, Minn.

MATT POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRAŽEVALNI ODBOR:

RUĐOLF PERDAN, 6026 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

FRANK ŠKRABEC, Sth. Yds. Sta. box 63, Denver, Colo.

GREGOR HREŠČAK, 407 - 8th Ave., Johnstown, Pa.

Jednotino Glasilo: GLAS NARODA.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri- tožbe pa na predsednika potnega odbora. Na osebna ali nen- radna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Ju- goslovancem za obilen pristop. Jednota posluje po "National Fra- ternal Congress" listvici. V blagajni ima okrog \$300.000 (tri- stotisoč dolarjev). Bolniških podpor, poškodnin in smrtnin je že izplačala do \$1.500.000 (en milijon in pol dolarjev).

Bolniška podpora je centralizirana. Vsak opravičen bol- nik si je svest, da dobi podporo, kadar jo potrebuje.

Društva Jednote se nahajajo po raznih naprednih sloven- skih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitev novih. Društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Za nadaljna pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

je, ki bo stavljena v bodoči seji gega ležanja na ladjah v Ameriki, temveč je tudi pomešana z moko iz lanenega semena, krompirja in z raznimi drugimi neokusnimi pri- mesmi, da se poveča množina. Sprva se je nameravalo to gnus- no moko porabiti za živino. Nek- mlinar blizu Rotterdamu ni hotel vsled slabe kakovosti mleti vlad- nega žita.

Povprečna racija je pol funta sira, desetina funta kave, pol fun- ta sladkorja in desetino funta iz- luščenega ovsa ali ječmena na telen. Že več mesecev ni mfkake- ga mesa. Jajca so v gospodinjstvu že poseben dogodek in vsako jaj- ce stane v ameriškem denarju 25 centov. Surovo maslo je po metodi "skozi zadnja vrata" po \$2 funt.

Mast in kolikor je mogoče dobiti mesa, je primerno drago. Mnogi delavci se morajo odpovedati ko- silu ali pa je jesti kaka sočivje.

Ničesar drugega nimajo vzeti s seboj. Dobro kosilo se še vedno dobi, toda le v najboljših restav- racijah in za neizmerno visoko ceno.

Sedanje racije niso zadostne in so le polovica normalne porabe. Kar se tiče žita, je Nizozemska popolnoma navezana na Zdrženo državo. V normalnih časih se je pridelalo na Nizozemskem le po- lovice žita, kolikor se ga je potre- bovalo. Zima bo prinesla s seboj svoje težave. Racije ne bodo za delavstvo zadostovale.

Racije kruha in krompirja so manjše

Slovenska-Hrvatska Zveza

v Združenih Državah Ameriških in Canadi.

Ustanovljena 1. januar-
ja 1903 v Calumet,
Michigan.

Inkorporirana 11. junija
1906 v državi Mich.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK GREGORICH, Box 23, Dodgeville, Mich.
Podpredsednik: GEORGE KOTZE, 115 Grant Avenue, Eveleth, Minn.
Prvi tajnik: ANTON GESHEL, Borgo Block, Calumet, Mich.
Zapisnikar: MATHIAS OZANICH, Seventh Street, Calumet, Mich.
Blagajnik: VINCENT ARBANAS, First National Bank, Calumet, Mich.

NADZORNI ODBOR:

I. nadzornik: ANTON GERZIN, Eveleth, Minn.
II. nadzornik: JOHN B. MALNAR, Calumet, Mich.
III. nadzornik: PAUL SHALITZ, 209 Seventh St., Calumet, Mich.

POROTNI ODBOR:

I. porotnik: MATH. ZGONC, Box 423 Ely, Minn.
II. porotnik: VILJEM MIHELICH, Calumet, Mich.
III. porotnik: FRANK LEVSTIK, Box 103, Aurora, Minn.

POMOŽNI ODBOR:

JOHN KAMBICH, 417 Osceola St., Laurium Mich.
LUKAS STEFANEK, Calumet, Mich.
MARKO JOTICH, Calumet, Mich.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. JOHN S. STEFANEK, 268 1/2 First Avenue, Milwaukee, Wis.

ODVETNIK:

ANTHONY LUCAS, Calumet, Mich.

Opomba.—Vsa dopisovanja, kakor tudi spremembe članov in članice naj se pošiljajo na glavnega tajnika: Anton Geschel, Slovenic Croatian Union, Borgo Block, 5th St., Calumet, Mich.

Denarne pošiljave naj se pošiljajo na blagajnika: Vincent Arbanas, First National Bank, Calumet, Mich.

Prošnje za novo pristopne članice in članice naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika: John S. Stefane, 268 1/2 First Ave., Milwaukee, Wis.

Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: Math. Zgonc, Box 423, Ely, Minn.

Uradno glasilo: GLAS NARODA.

IZ GLAVNEGA URADA SLOVENSKE HRVATSKE ZVEZE.

Spremembe v članstvu za mesec avgust 1918.

Društva sv. Jožefa, št. 1.

Zopet sprejet: John Gasperich, 3680.
Pasivni člani: Jakob Stariha, 409; Joseph Strucelj, 2650; Frank Stefane, 3970; Zala George, 3502.
Izločeni: Mihail Svetich, cert. 8; Mike Svetich, 507; John H. Bar, 4135.

Društvo sv. Franciška, št. 5.

Pasivni člani: Mike Krusac, cert. 2842.

Društvo sv. Lovrenca št. 7

Pasivni člani: Peter Popovich, 520; Anton Cebin, 2898.
Suspendiran: Božidar Bosić, 3935.
Umrl: aso Sverović, 3611.

Izločeni: Joseph Sternee, 4027.
Prestopili od društva: John Bolka, 3957, star ob pristopu v zvezo 29 let.

Društvo sv. Ivana, št. 8.

Pasivni člani: Marija Čifak, 2401; Ivan Gasparovich, 2042; Nick Sečan, 992.
Suspendiran: Stephan Verlinich, 945.

Društvo sv. Roka, št. 9.

Pristopil: George Jakovac, cert. št. 4253.
Pasivni člani: Izidor Grgurich, cert. 1239; Rudolph Safar, 1654; Steve Mihelich, 1761; Ludvig Mihelich, 3708; Radislav Mihelich, 2761; George Cenech, 2377.
Suspendiran: Paul Grgurich, 1147.

Društvo sv. Obitelj št. 14

Pristopil: Anton Brozovich, cert. 4254, star 16 let.
Zopet sprejeti: J. Bolf, 3181; J. Maljkovich, 3622; N. Bolf, 3646.
Izločeni: M. Malkovich, 3623; J. Gasparac, 2693.

Društvo sv. Jožefa, št. 15.

Izločeni: Vale Pavelić, 3765; Gregor Butković, 3884.

Dr. sv. Matere Božje Lurdske, št. 16.

Franciška Osmak, 1866, odstopila bolniško podporo.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 17.

Pasivni član: Samuel Grenc, 3818.

Društvo sv. Barbare, št. 19.

Pristopil: Tomaž Mažar, 4252, star 32 let.
Prestopili: Marta Kordić, 899; Peter Kordić, 898.
Pasivni člani: F. Zimmerman, 3159; Louis Champa, 2985.

Društvo sv. Petra, št. 20.

Pasivni člani: Joseph Blatnik, 2745; Frank Mušich, 2154; Peter Maurin, 2956; Frank Peny, 2250; John Pešcl, 3972.

Društvo sv. Jeronima, št. 22.

Prestopil: Tomo Perlich, 3696.

Pasivni član: Frank Remuta, 4004.

Društvo Podporna Zveza Slovenskih Fantov, št. 23.

Pasivni člani: Jakob Kapsh, 2936; Joseph Kambich, 3720; Frank Ferdedbar, 3209.

Društvo sv. Petra in Pavla, št. 24.

Pristopili člani: Paul Bukovae, 4250, star 30 let; Frank Vukelić, 4251, star 39 let; Joseph Matnich, 4249, star 29 let.
Zopet sprejeti: I. Brunska, 2636; I. Bukovec, 3025; A. Pleše, 3169; J. Butina, 3228; G. Samaržija, 3537.
Suspendirani člani: I. Marinič, 3056; N. Bukovec, 3803; I. Miškulin, 3995; I. Jurkovich, 4072; I. Jurkovich, 4086.
Izločeni: I. Krmpotich, 2663; G. Rukavina, 3674; M. Rukavina, 3673.

Anton Geschel, gl. tajnik.

Tretja seja glavnega zborovanja S.H.Z.

Predsednik John J. Plave o-
tvori sejo točno ob 8. uri zjutraj.
Čitajo se imena glavnih uradni-
kov in delegatov. Navzoči so vsi.
Čita se zapisnik druge seje in
se sprejme kakor čitan.

Brat Gerzin poroča, da je dobil
poverilni list od Frank Božich-a
popoln, kakor se je zahtevalo od
njega. Se vzame na znanje.

Brat John Kambich opozori kon-
vencijo, da se zahvalimo mestu
Eveleth, in vsem bratskim dru-
štvom za tako lep in sijajen spre-
jem. Se sprejme in ukrene vse po-
trebno.

Brat Levstik povdarja, da se
daj pride važna točka na program

zato naj vsak delegat govori
lepo in razločno da bo mogoče za-
pisnikarjem lepo stvar urediti.

Poročilo delegatov dr. št. 1.

Brat Lamut poroča, da to dru-
štvo želi, da naj bi si Zveza pre-
skrbela tedensko glasilo in da naj
bi se zboljšala bolniška podpora.
Paul Shaltz pristavlja, da je
društvo zelo zadovoljno z upravo
ali sistemom S. H. Z.

Poročilo od društva št. 2 pravi,
da naj bi Zveza sprejela dva raz-
reda za podporo in sicer en dolar
in dva in da naj bi bili razredi
vsak zase.

Nadalje priporoča, da naj bi se
dalo novemu kandidatu ki pristoi-

pi v Zvezo in je pobit, podporo
od prvega dne ter da se sprejme
boljši sistem glede bolniških iz-
kaznic.

Društvo št. 5 nima posebnega
poročila.
Brat Anton Božich priporoča
da, ako je član pobit in bolan nad
šest dni, naj se mu plača od prve-
ga dne, če pa je naravno bolan
naj bi bilo po starem.

Delegat dr. št. 7 M. Kočever poro-
ča, da društvo želi, da naj bi se
plačalo podporo po petih dneh in
sicer če je bolan nad pet dni, se
mu da podpora s prvim dnem. Na-
dalje naj se vpelje dva razreda za
podporo en dolar in dva in da naj
S. H. Z. sprejme še en smrtninski
razred in sicer za tisoč. Zveza naj
bi sprejela mladinski oddelek in
podpora naj bo tudi v nedeljo.

Delegat društva št. 8, brat Jos
Malko, poroča, da naj bi se opu-
stilo zdravniške liste, da ne bi bi-
lo treba stitih dati zdravniku vsa-
ki mesec izpolniti. Priporoča, da
naj bi bila ena listina dovolj za
ves čas bolezni. Nadalje priporo-
ča, da naj bi glavni odbor bolj
spoštoval krajevna društva.

Priporoča, da naj bi se bolj to-
čno izplačevalo podporo.

Brat Lesac istega društva pri-
poroča, da naj bi se glavni odbor
bolj razširil in sicer naj bi sicer
naj bi ne bilo pri enih dr. po več
kakor dva gl. odbornika in da naj
bi bodoči gl. odbor S. H. Z. delo-
val, da bi se Zveza bolj razširila.

Brat Chop, dr. št. 9, priporoča
da se naj napravi dva bolniška
razreda en dolar in dva, in da naj
gi se ne dalo novih pravil delati
ampak naj bi se dodali samo do-
datki.

Društvo št. 10 nima posebnega
navodila.

Sestra Kočever, dr. št. 11, ima
sledede navodilo:

Vpelje naj se porodna nagrada
podpora naj se plača za vsak dan
in sicer od prvega dne, če je bo-
lan nad 8 dni. Glavno zborovanje
naj se vrši na 4 leta.

Društvo št. 13 priporoča, da se
zviša podpora.

Društvo št. 14 priporoča boljše
podporo in da naj bi si Zveza na-
bavila glasilo za vsakega člana in
podpora nj se izplačuje če je član
bolan nad 7 dni.

Brat Smolič, dr. št. 19, poroča,
da naj se zviša podpora na 3 raz-
rede in ista naj se izplačuje od
prvega dne ter naj S. H. Z. sprej-
me otroški oddelek.

Brat John Agnich, dr. št. 20,
poroča, da naj se zboljša podpora
da se izplača vsak dan in da se u-
vede dva bolniška razreda ter da
se sprejme otroški oddelek.

Brat Lani, dr. št. 21, poroča
da naj se podpora izplačuje od
prvega dne in da naj se ukrene
nekaj glede članov-vojakov in da
naj S. H. Z. sprejme otroški od-
delek.

Brat Jelačić, dr. št. 22, poroča
da naj se napravi dva razreda, ei,
dolar in dva in da če je mogoče
naj bi si Zveza nabavila dobro gla-
silo in sicer lastno.

Brat A. Kambič, dr. št. 23, že-
li, da naj si Zveza nabavi glasilo
in sicer samo enega in ako bi bil
slovenski list, naj bi isti predaval
v hrvatsko ali obratno in da Zve-
za sprejme otroški oddelek ter
podporo na dva razreda.

Brat Stinač, dr. št. 24, priporo-
ča, da naj se zviša podpora, naj
se plačuje vsak dan, naj Zveza na-
bavi dobro glasilo, in sicer, če bi
bilo mogoče, da bi ga dobival vsak
član. Če je mogoče, naj bi bila
prihodnja konvencija na Virginia
Minn.

Brat Božič, dr. št. 25, svetuje
boljšo podporo in za dva bolniška
razreda; naj se sprejme otroški
oddelek in naj se nabavi dobro
glasilo.

Vzame se v pretres plača čla-
nom konvencije.

Brat predsednik povdarja, da
naj dobro premislijo in ukrenejo
najboljše.

Brat Chop predlaga, da naj bi
se plačalo \$6.00 dnevno.

Podpira brat John Agnič.

Brat Levstik predlaga \$5.50

Vname se mala debata, v kate-
ro poseže več delegatov. Po dalj-
šem razmotrivanju se sklene, da
se da na tajno glasovanje.

Rezultat volitve je sledeči: za
\$5.50 je 7 glasov; za \$6.00 je 27
glasov.

Sprejeto je, da se plača \$6.00
dnevno članom konvencije.

Predsednik da deset minut od-
mora in apelira na delegate, da
naj bodo točni.

Po odmoru predsednik pokliče
delegat k redu.

Preide se na spremembo pravil

Brat Chop predlaga, podpirano
po več delegatih, da se stara pra-
vila potrdijo in da se da samo do-
datek k starim točkam.

Vname se mala debata in se po
krajšem razmotrivanju sklene, da
se čita pravila, točka za točko.

Brat Smolič priporoča, da naj
predsednik imenuje izmed delega-
tov kdo bo čital pravila in da se
na vsako uro istega premeni. Se
sprejme.

Predsednik imenuje brata Paula
Shaltza.

Preide se na čitanje pravil.

Ustava S. H. Z., se sprejme ka-
kor čitana.

Pravila:

Člen I. se sprejme.

Člen II. se sprejme.

Člen III. Oblast konvencije, se
sprejme.

Člen IV. Kdo tvori konvencijo?

Glede tega se vname mala debata.

Brat gl. tajnik čita novourejeni
članek namesto 3. in 4. Se po
daljšem razmotrivanju sprejme

popravki in sicer glasiti se ima:
Plačo gl. odbornikom in delegatom
določiti konvencijo.

Glede slučaja, da sta dve manj-
ši društvi in da se ista združita ter
posljeta skupaj delegata, se vna-
me mala debata.

Brat Mihelič predlaga, da mora
biti vsak delegat državljan, Pod-
pirano po več delegatih.

Brat Chop povdarja, da naj bi
se to opustilo in se dovolilo vsem
enako.

Brat Kambič predlaga posredoi-
valni predlog, da ob času volitev
delegatov naj vsako društvo gle-
da na to, da si izvoli delegata, ki
je državljan Združenih držav, ako
je to mogoče.

Brat Mihelič predlaga, da gre
na tajno glasovanje. Predlog pod-
piran po več delegatih in sprejet.

Brat Gregorič povdarja, da naj
se da na glasovanje predlog Ane
Kočever, za dobo časa konven-
cije.

Brat Chop predlaga, da naj se
viši vsaka 3 leta.

Glasovanje: za 4 leta 10 gla-
sov; za 3 leta 25 glasov. — Bodo-
če konvencije se vrše vsaka tri
leta.

Preide se na tajno glasovanje.
Rezultat volitve je sledeči: "za"
15 glasov; "ne" 20 glasov.

Zatoj je sprejet posredovalni
predlog brata Hamblieh.

Člen V. Poslovni red pri kon-
venciji.

Točke 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10,
11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19,
20, 21, 22, 23, 24 in 25, se sprej-
mejo.

Čitajo se došli brzojavni in pi-
smo Jos. Pishlerja, George L.
Brozicha, John Govžeta, Leonard
Slobodnika, Math Pogorelec, Ely,
Minn., Antona Gradisar, tajnik
društva št. 7, Ely, Minn.

Zaključ se jim trikrat "Živijo!"

Predsednik zaključ sejo točno
ob 12. uri opoldne.

John J. Plautz,

predsednik konvencije.

Matevž Zgonc,

Joseph Lesar,

zapisnikarja.

(Pride še.)

Boji v zraku

Zavezniški letalci zelo pritiskajo
na sovražnika. — Angleški letalci
se nikdar niso imeli toliko dela
kot pretečeni teden.

London, Anglija, 20. septembra
Uspehi angleških letalcev zadnje-
ga tedna so največji sedanje vojne.
Po poročilu zrakoplovnega
ministrstva so letalci v petih dneh
vrgli 60 ton bomb na nemško o-
zemlje. To presega rekord kate-
reki dosedanje dobe dveh ted-
nov.

Ti napadi v veliko razdaljo so
imeli za cilj tovarne za strupene
pline in zrakoplovne naprave v
Mannheimu, Dalmerjeve tovarne
v Stuttgartu, železniške postaje v
Frankobrodu ter električno progo
v Karlsruhe. Njihov uničevalni
učinek je razviden iz fotografij.

Stevilni so bili tudi zračni na-
padi nad bojnimi ozemljem. Med
13. in 16. septembrom je bilo so-
dežno s francosko-ameriško ofen-
zivo vprizorjenih 35 napadov na
vana sovražna letališča in železnice
Metz-Sablon.

Ozdravil svojo KILO.

Jaz sem grozno pečil, ko sem pred leti vsadil
en takei. Zdravniki so mi rekli, da moram biti
operiran ako hočem ozdraviti. Otvore mi niso
dobro šli. Konečno sem pa dobil nekaj, kar me
je hitro in popolnoma ozdravilo. Več let je prete-
lo in kila se ni povrnila, skoraj celam teško mi
samo delo. Nisem bil operiran, nič izgubil časa,
nobeneh stitov. Jaz nimam nikogar za poudariti
pa da dam vsakemu poljasilo, kako se usodi
popolno ozdravljenje brez operacije, ako mi pišete
Eugene M. Pullen, Carpenter 3612 Marcelina Ave.
Manassas, N. J. Najbolj je za zdrave to ob-
zave in je pokazala osnau, ki je počen — morate
zdraviti koma življenje ali pa vsaj pred nedeljo
kilo in vstane pred operacijo.

Adv

RAČUN MED DRUŠTVI IN SLOVENSKO-HRVATSKO ZVEZO.

ZA MESEC AVGUST, 1918.

VPLAČALI		PREJELI	IZPLAČILO ZA	
Ime društva		Ime prejematelja	Svota	
Dr. sv. Jožefa, št. 1	\$ 228.28	George Zalac	\$ 21.00	Bolniška podpora
Dr. sv. Matije, št. 2	77.99			
Dr. sv. Franciška, št. 5	51.67			
Dr. sv. Nikole, št. 6	94.40	Frank Toljan	20.00	Bolniška podpora
		Frank Stimac	22.06	Bolniška podpora
Dr. sv. Lovrenca, št. 7	183.53	Anton Kuzma	6.00	Bolniška podpora
		Joseph Leban	50.00	Operacijska podpora
Dr. sv. Ivana, št. 8	205.24	John Cvetich	28.00	Bolniška podpora
		Nik Badovinac	36.00	Bolniška podpora
		Valentin Mihelich	78.00	Bolniška podpora
		Simon Klobučarich	5.00	Bolniška podpora
		John Kobe	1.00	Revizija
		Paul Mihelich	1.00	Revizija
		Dr. sv. Ivana	2.00	Pristopnina
		Ivan Cvetich	24.00	Bolniška podpora
		Peter Martinae	76.00	Bolniška podpora
Dr. sv. Roka, št. 9	370.37	Stanko Abranovich	14.00	Bolniška podpora
		Anton Stimac	23.34	Bolniška podpora
		Philip Stefančič	14.00	Bolniška podpora
		Valentin Cencič	13.00	Bolniška podpora
		Vinko Ozanich	30.00	Bolniška podpora
		Jakob Jakovac	13.00	Bolniška podpora
		Jakob Stiglič	21.00	Bolniška podpora
Dr. sv. Ana, št. 10	96.00	Rozalia Stare	1.00	Revizija
		Lucija Shale	1.06	Revizija
		Katarina Turk	1.00	Revizija
		Dr. sv. Anna	3.00	Pristopnina
Dr. sv. Anna, št. 11	120.31	Marija Sašek	61.00	Bolniška podpora
Dr. sv. Alojzija, št. 12	9.44			
Dr. sv. Trojstva, št. 13	72.15	Marko Jotich	1.00	Revizija
		Dr. sv. Trojstvo	1.00	Pristopnina
Dr. sv. Obitelj, št. 14	164.39	Joseph Crnković	27.00	Bolniška podpora
		Nick Spoljarich	11.00	Bolniška podpora
		Joseph Pleshe	28.66	Bolniška podpora
		Frank Crnkovich	1.00	Revizija
		Dr. sv. Obitelj	1.00	Pristopnina
Dr. sv. Jožefa, št. 15	43.48			
Dr. sv. M. B. L., št. 16	86.21	Marija Jotich	20.00	Bolniška podpora
		Antonia Radošević	1.00	Revizija
		Društvo M. B. L.	1.00	Pristopnina
Dr. sv. C. in M., št. 17	36.81			
Dr. sv. S. M., št. 18	26.72			
Dr. sv. Barbare, št. 19	230.44	Uršula Mervar	26.00	Bolniška podpora
		Joseph Kervina	30.00	Bolniška podpora
		Peter Prijatelj	2.00	Revizija
		Dr. sv. Barbare	2.00	Pristopnina
		John Kmet	13.00	Bolniška podpora
Dr. sv. Petra, št. 20	162.87			
Dr. sv. Stefana, št. 21	120.14	Mike Perković	1.00	Revizija
		Dr. sv. Stefana	1.00	Pristopnina
Dr. sv. Jeronima, št. 22	154.33	John Jurajevich	30.00	Bolniška podpora
		Kazimir Marochnich	28.00	Bolniška podpora
		John Babich	4.00	Bolniška podpora
		Mike Kaljan	21.00	Bolniška podpora
		John Katelinich	14.00	Bolniška podpora
Dr. P. Z. S. F., št. 23	3.40	Joseph Butala	25.00	Bolniška podpora
		Math Stopar	14.00	Bolniška podpora
		Joseph Levay	14.00	Bolniška podpora
		John Fretz	49.00	Bolniška podpora
		Joseph Videšman	58.00	Bolniška podpora
Dr. sv. P. in P., št. 24	366.31	Tom Sporčič	15.00	Bolniška podpora
		Luka Bučkovac	70.00	Bolniška podpora
		Paul Babich	6.00	Bolniška podpora
		Jakob Veljačić	29.00	Bolniška podpora
		Ilija Matanich	2.00	Revizija
		Ivan Matanich	1.00	Revizija
		Mande Karakaš	1.00	Revizija
		Tom Sop	1.00	Revizija
		Joseph Ivankovich	1.00	Revizija
		John Perslin	1.00	Revizija
		Ivan Babich	1.00	Revizija
		Filip Vidmar	1.00	Revizija
		Math. Stimac	1.00	Revizija
		Dr. sv. P. in P.	10.00	Pristopnina
		Graham & Eckes	100.00	Pogreb John Muhar
		Graham & Eckes	100.00	Pogreb Elija Karakaš
Dr. sv. I. in M., št. 25	60.86	Frank Bozien	2.00	Revizija
		Dr. sv. I. in M.	2.00	Pristopnina
Skupaj...\$2965.34		Skupaj...\$1334.00		

Do smrti tvoja!

Nekoč sem hodil po grajskem vrtu, ko se je izprehajala po njem baronesa Urzi. Prava zapravila njem hodil, kakor se hodi navadno, ampak postajal sem za rožnini grmi in odondod opazoval baroneso, ne da bi ona mogla videti mene. Sicer se pa tudi Urzi ni izprehajala, kakor se izprehajajo navadni ljudje, ampak stopenila je dvakrat, trikrat, potem pa postala ter pisala in pisala na listek papirja, ki ga je držala v roki. Jaz pa sem izza rožnega grma obduoval eteričnost njenega stasa, se divil njeni ženolnosti, s katero je polagala svoje vznesene misli na listek, in v pekoči ljubezni do nje mi je bilo sree v prsih, kakor da bi bilo združeno.

Ko pa je začela z držanjem svojega solnčnika začrtavati v pesek jame in troheje ter jih vezati v stihle, stihle pa v kitice, tedaj mi ni bilo več obstanja za grmom. Neodoljiva moč me je potegnila proti njej. Zahrepenel sem jo videti od blizu in začel, da bi tudi ona videla mene. Hotel pa napraviti vtisk kakor da bi slučajno prišel po poti, sem delal silo svojim kretnjam, sree mi je pa utripalo, ko sem se ji blizil. Prišel do nje, sem jo zaradi zastale sapa komaj slšno pozdravil, potem sem pa hitel dalje, čeprav bi bil stokrat rajši ostal pri njej.

Moj pozdrav jo je le deloma vzdramil iz pesniške ekstaze; odzdravila mi je sicer, vendar oči ni obrnila od jambov in trohejev v pesku.

Šele ko sem se oddaljil, zaslišim:

"Monsieur Omlade!"

"Prosim, baronesa!" in v tistem hipu sem bil že tudi pri njej.

"Ali bi hoteli priti opoldne v moj salon?" me vpraša in pristavi: "Imela bi vas nečesa prositi". "Prosim, baronesa! Sem vam v katerokoli uslugu?" tako nekako katerokoli uslugu? tako nekako "Torej au revoir, monsieur Omlade!"

Zdaj pa je bila mera moje mladosti, nerazvirene sree polna. Le pomislite: Urzi, baronesa, pesnica in pisateljica, vabi mene, vanjo zaljubljenega gimnazijca, ki se je od blizu nism upal niti pogledati, k sebi v salon na pomenu!

Ko potegnem iz žepa staro ankerico, ki sem jo bil koncem lanskega leta zamenjal pri neki stariarici tam za Ljubljano za sklad starih šolskih knjig, je bila ona polenajst. Da bi mi torej prej minil čas, ki me je ločil od baronese Urzi in njenega salona, sem hodil po poti ob potoku, ki teče za grajskim vrtom, in skušal misliti to in ono. Pa ni šlo; ker glava in sree sta bili naphani z mislimi in čustvi, ki so valovale okrog Urzine podobe kakor razburkano morje okrog skalnatega otoka.

Iz omenjenega razloga torej ne morem razložiti, kaj vse se je tekotem te podroge ure godilo v moji notranjosti. Zato pa hočem posesti nazaj in razbrati nekaj dejstev, ki naj služijo v pojasnjenje pojava.

Urzi je imela brata, ki je bil moj sošolec. Ker sva si bila dobra in sva med letom pomagala drug drugemu, kolikor sva mogla, me je povabil, da naj prebijem del počitnice na gradu njegovega očeta. Imela pa je tudi dve sestrji, ki sta bili mlajši in lepsi od nje, česar mi ni bilo težko uganiti. Ker je pa imela vsaka njiju svojega ženina in bi bila moja ljubezen na to stran očitno brezuspešna, zaradi tega se nisem zaljubil v nobeno izmed njih.

In tako je prišlo, da sem si izbral izmed treh barones tisto, ki je bila še prosta, in to je bila Urzi. Priznati pa moram, da ta izbira ni bila samo drzna z ozirom na megalansko, ki je pretela na ta način nastati, ampak je bila tudi dokaj čudna glede na okus, ki sem ga pri tej izbiri pokazal. Ne govorim namreč resnice, ko bi trdil, da je bila Urzi mlada, grdo bi pa lagalo, ko bi pravil, da je bila lepa. Prav nasprotno je bilo res. Vide-la je kakih petnajst zim in spolnadi več ko jaz, in ker sem imel jaz tedaj kakih šestnajst let, je stala torej z eno nogo že v srapnu.

Pa tudi narava je hudo skoparila pri lepotičnosti njene zunanjosti, tako da bi jo moral, ko bi jo bil gledal z nemotnim očesom, smatrati najmanj za nelepo. Seveda se mi je zdela tedaj ko jo je obdajala svetla gloriola moje ljubezni, precej drugačna. Vendar pa beži povedano v čast mojemu

prirujenemu okusu, da mi tudi ljubezen ni mogla tolikanj pokvari estetičnega čuta, da bi jo bil smatral za krasotico. Zdela se mi je vse predolga, presuha in prepliska. Pa tudi nad njenimi zobmi sem se spotikal. Tako čudno so se svetikali, kakor da bi bili zaliti z zlatom. Sicer so res bili, česar pa nisem razumel. In kakor mi je ugajalo zlato že tedaj kjerkoli drugje, zlasti pa v denarnici, tako malo prikladno se mi je zdela v čeljustih.

Pa vse te — napake ne morem reči, ker za take jih nisem smatral — temveč, recimo nekam učen, manj ugodne telesne kakovosti so se odtehtale v obilni meri po vrhlinah njenega duha. In tih pri Urzi ni bilo treba iskati. Ležale so vidno na dlani. Saj je bila Urzi pesnica in pisateljica, in sicer je bila med pesnicami in pisateljicami tiste vrste, katerih spisi se tiskajo. Založnika ji res ni bilo treba iskati, ker je bila v srečnem položaju, da je svoje spise sama zalagala. To je že bilo res; pa tega tedaj nisem vedel, in ko bi bil tudi vedel, ne bi bil razumel. Merodajno je bilo zame dejstvo, da so bile njene pesmi in novele natisnjene in da jih je tako razen nje lahko bral še tudi kdo drugi, če jih je hotel.

Kaka razlika je bila potemtakem med njo in menoj! Sicer sem bil tudi jaz pesnik in pisatelj, česar mislim, mi ni treba še posebej omenjati. Tisti čas naprimer sem po Pindarjevo zgledoval pesnil odo, v kateri sem z vznesenimi epiteti opeval baroneso Urzi. Nje vodilno misel sem izpjal nekako takole: Kakor si ti, Pigokleji, bil vreden Pindarjevega opevanja, ker si v olimpijskih igrah zmagal nad svojimi tekmeči, tako doni večna slava baronesi Urzi, ki si je sprico tolikih tekmovalcev ona edina znala pridobiti moje sree in ljubezen! Kakor je lahko razvidno, pesnik sem bil vsekako, ampak sitnost je bila ta, da moji spisi se niso zagledali belega dneva. To pa zaradi tega ne, ker so mi bili uredniki naših listov slavo tako zavistni, da jih niso hoteli natisniti. Pa ne samo zavistni, temveč tudi skrajno nevljudni so bili. Niti odgovorjati mi niso na moje lrejanje, čeprav sem vsakemu svojemu pisnu priložil desetvinskiro znamko. Pač, eden je res odgovoril, ko mu nisem dal prej miru; in sicer kar na platnice svojega lista, tako da je ves svet lahko bral njegove grobosti. Pa kako je odgovoril? Tako da se Bog usmili! Mislim sem si: Očitno je, da mi hoče moj talent ubiti! Pa ga ne boš! — In še z večjo vnmemo sem pesnil na svoji odi.

Vendar pa z baroneso Urzi se je nisem mogel meriti, ker ona je bila tiskana, jaz še pa ne. In prav to dejstvo, da je bila Urzi pisateljica po glasu, jaz pa rokopisnik brez imena, je zbudilo v meni do nje najprej visoko spošovanje, iz katerega se je izlegla čez teden in dan globoka ljubezen, in sicer vkljub temu, da dotlej nisva govorila niti petnajst besed skupaj in sem se jaz zadovoljeval zgolj s tem, da sem jo opazoval izza rožnega grma, kadar se je izprehajala po vrtu in črtala v pesek jame in troheje.

In tako je bilo tudi tisti dan, ko me je povabila v salon. Kazalo moje stare ankerice se je ni pomaknilo na dvajset, sem že stal pred salonom in trkal na vrata. In ko vstopim, je sedela Urzi pri mizi ter pisala pa pisala, da je od peresnega škrtanja kar odmevalo po dvorani. Pa ščipalnik je imela na nosu! Lahko si je misliti, kako se mi je zdela učena; skoraj tako kakor naš razrednik, ki nam je v prvi šoli predaval zemljepisje po škriptiji. Lepa pa je še bolj. In ker je to učenost v tistem trenutku združevala tudi z neobičajno ljubeznivostjo, kakršne na njej do tistega časa nisem opazil, vdihnili mi je novega navdušenja zase in za odo.

"Tres bene, monsieur Omlade!" me je nagovorila; potem pa nadaljevala: "Ali bi mi hoteli našto prepisati tole novelico, da bi jo lahko poslala v tiskarno? Jaz nikakor ne utegmem izgubljati časa s prepisovanjem, ko mi vsi vse polno sujetov po glavi. Ali bi hoteli? Prosim."

In pri tej priči se mi je tako ljubko nasmejala in me tako milo pogledala — ščipalnik je bila že prej odložila — da sem bil pripravljen ji prepisati kar cele fo-

Severova zdravila vzdrzujejo zdravje v družinah.

Slabotni ljudje

potrebujejo večkrat kako krepilo, predno se jih ne prime bolezen za trdno in predno se ni prepozno. Vi potrebujejo torej toniko, ki bo utrdila ves vaš telesni sestav. Ne odlašajte torej. Nikdar vam ne bo žal, ako poskusite

Severa's Balsam of Life

(Severov Življenski balzam). To zdravilo je znano, kot izborna tonika in pravo zdravilo v slučaju čestih zabasanih, če ne morete brez njega, če vas tare mrzlica. Če ste v obse slabotni ali če imate napake na jetrih. Mi priporočamo to zdravilo vsem, osobito postaršim in slabotnim osobam. Poskusite ga. Cena 85 centov v vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

liante, pa ne samo eno kratko novelo, akoravno se je že tudi meni mudilo, da bi skoro dovršil svoj pindarsko odo, ker sem hotel še v tistih počitnicah vreči na knjižni trg neko tragedijo v verzih, za katero sem imel načrt že izgotovljen in v kateri sem namenil sebi vlogo junaka, baronesi pa vlogo junakinje.

Ko mi je pokazala rokopis ter mi to in ono razložila, sem ga začel prepisovati.

Naslov tej noveli je bil: "Do smrti tvoja!" V njej je pisateljica v fantastnih bojah in prekipevajočih besedah opisovala nekakega imaginarnega ljubčka svoje, za ter mu za brežtevlinami ali in oh! razodevala svoja ljubezenska čustva; refren pa je bila prisega, da hoče ostati do smrti njegova.

Ko sem tole stvar prečital, si jo ogledal in premislil, se me je polastila žemljina, pa kakor je pokazala prihodnost, osodepolna ideja. Domislil sem si: Omlade, zdaj je prilika kakor nikdar več! Glej tole novelo lahko uporabiš, da odkejiš baronesi Urzi svojo ljubezen!

In tako sem uravnal po tem načrtu svoje prepisovanje.

Epiteta, katera je Urzi dala svojemu namišljenemu ljubčku, ki pa očitno niso bila lastna meni — tako naprimer je on imel dolge, navzgor zavihane brke, jaz pa še nisem imel niti njih senec; on je imel ko oglje črne oči, jaz pa plave ko vedro nebo itd. — sem nadomestil s takimi, ki so se lahko nanašala name. Sicer pa moram reči, da mi v tej točki ni bilo treba mnogo izpremenjati; ker je bil Urzin imaginarni ljubček lep kakor Adonis, jaz pa kajpada tudi, tako se je pretežna večina tega, kar je bilo njemu lastnega, moglo prenesti tudi na mojo osebo.

Nadalje je prihajalo mojemu početju vprid tudi to, da je bilo v noveli vse polno pik in pomišljajev, zavzemajočih mestoma kar po več vrst, ki so se pa lahko brez vsake šole izpustili. Te vrzeli sem uporabil, da sem namesto pik in pomišljajev, če je bilo ostati vsebinski prikladno ali ne, napisal iz svojega to, kar se mi je zdela najpripravnije za odkritje moje ljubezni. Naprimer v rokopisu se je bralo: "Ah, ali je res, da me ljubiš, in se li smem zanesti na tvojo zvestobo — ..."

Jaz pa sem izpustil te pomišljaje in pike ter na njih mesto kratkoma napisal odgovor na zgoraj vprašanje: "Oh, neznanstvo te ljubim in ostal ti bom zvest čez groba vrata!"

In to je šlo tako naprej, dokler nisem rokopisa popravil po svoje. Tako napravljenega sem pa potem kar najlepše prepisal, začetne črke tudi umetno okrasil, in ko sem uničil Urzin rokopis, da bi o nemogočilo kontrolo, sem zavil svojega v svileni papir, povezal zavitek z zelenim, plavim in rdečim povodecem ter ga oddal strežaju, da ga je ponesel baronesi.

Nato sem pa šel na vrt in sem se izza rožnega grma z utripajočim srecem oziral proti oknom Urzinega salona, koprneč radovednosti, bo li ona razumela sladko skrivnost, katero sem ji razodel na način, ki bi ne mogel biti izvirnejši.

Kmalu pride strežaj in mi pravi: "Gospod Omlade, baronesa Urzi vas kliče!"

"Hvala Bogu", si mislim, "razumela me je. Zdaj pa hajdi po odgovor!"

Toda lepo sem naletel. Premetavala je liste po mizi, da so leteli koščeki od njih, in sikala je kakor razjarjena kača, ne da bi se

vame ozrla. Slednje pa za zarohni: "Une telle impertinence! Omlade, kje imate moj rokopis!"

"Premilostna baronesa, ko sem ga prepisal, se mi je razlilo črnilo po njem in zato sem ga vrget v ogenj", zajecelam s tresočim glasom.

Zdaj je pa vzrastla! Že itak dolga, suha in ploska, je postala še daljša, bolj suha in bolj ploska. Lica so ji ozelenela, oči orumenele, iz njenih pozlačenih ust pa se je ulila name, ubogega Omladeta, ploha raznih priimkov, ki je v mojem srecu namah pogasnila ogenj ljubezni.

Kakor polit kužek sem taval nekaj časa ob potoku. Vendar v naglici premotivši novi položaj, v katerega me je poglala Urzina besnost, sem se kmalu spet otrese.

"Hudič!" sem zaklel, potem pa nadaljeval: "Peklenko je ta ženska grda, kadar se ujezi! In pa kako je vrazjejadja! To bi bil lep zakon! Hu, hu! Bog me varuj in sveti križ božji! Je že prav, da se je ta ljubljinka zaveda tako razmetala. Zdaj bi je pa jaz ne hotel; tudi ne, ko bi me prosila na golih kolenih. Maram za njo in njena suha kolena!"

Nato potegnem iz žepa listek, ki sem imel na njem napisano svojo pindarsko odo, ga raztrgam in pomčem kosce v vodo.

Pa tudi za žaloigro v verzih nisem imel več tistega navdušenja, ki je za tako delo potrebno, in tako je ostala nedovršen osmulek še do današnjega dne.

In to je v resnici škoda!

0 mirovni ponudbi

Pri svojem sestanku v avgustu sta se čba cesarja dogovorila za mirovno ponudbo. — Za Francoze to ni nikako presenečenje — Pokazati sta hotela narodom, da se zavzemata za mir.

Pariz, 20. sept. — Avstrijska mirovna ponudba je končno objavljena, ki je bil napravljen na štiridnevni konferenci med nemškimi in avstrijskimi cesarjem 14. avgusta v nemškem glavnem stanu. Ta sestanek je bil sklican pod prevezo, da se bo na njem razpravljalo o poljsko-ruskem vprašanju, toda glavni namen cesarskega sestanka je bil pripraviti Avstrijo, da pomaga Nemčiji ter la se napravi načrt za mirovni dle na način, da se ne bi videlo, da je pri tem vdeležena tudi Nemčija.

Nikdo v Franciji ne verjame, da je Avstrija prevzela samo odgovornost za ta korak. Avstrijske čete na zapadni fronti so dokaz, da vlada med Nemčijo in Avstrijo popoln sporazum, ne glede na to, kako si je ljudstvo obeh držav nesprotno. Ako Avstrija ne bi posodila Nemčiji svojih divizij, bi zavzemala boljše stališče pri varanju javnosti, da prizirajo mirne manevre na svojo roko, ne oziraje se na nemške želje v tej zadevi.

Značilna je, da je prišlo poročilo o avstrijski mirovni ponudbi skoro ob istem času z nemškim značnim napadom, ki je imel namen po preteku več mesecev prvič zopet bombardirati mesto (Pariz). Takega napada ni bilo treba, da bi podžigal francosko sovraštvo do Nemčije in dajal poguma je poročiti. Nemčija sama mora vedeti, da nekaj bomb, ki se vržejo na Pariz, ne more nikdar pripraviti Pariza do tega, da bi sprejel tako mirovno ponudbo, kakoršno je stavila Avstrija.

Kako obliko bo imel vladni odgovor, se še ni določilo. Morebiti sploh ne bo nikakega odgovora. Ponudbo bo morebiti vlada sploh ignorirala. Morebiti bodo zavezniški skupno odgovorili, ali pa bodo zavrnili ponudbo v posameznih izjavah.

Vsled ponudbe ni bil v Franciji nikdo presenečen. Da bo do tega prišlo, je bilo videti že v govorih obeh cesarjev, Buriana, Solla, Payerja in slednjic v govoru nemškega cesarja v Essenu. Ti govori so bili ravno tako predznak prihajajoče mirovne ofenzive, kot je artilerijsko obstreljevanje napoved novega napada. To je že značilno za nemško mirovno vpitje, da se vedno oglašajo tedaj, kadar pričakujejo kakke stiske. V tem slučaju je razlika samo ta, da je prišla stiska tako naglo, da je pretela klic po miru. V decembru 1916 je Nemčija stavila mirovno ponudbo v času, ko so se zavezniški pripravljali na veliko ofenzivo,

katero so se Nemci bali. V avgustu 1917 je zopet Nemčija pričela z mirovno misli, ker je Kentsky pripravil veliko rusko ofenzivo. Zdaj pa Nemčija ni pričakovala nobene zadrege.

V glavah nemških generalov ni bilo mirovni misli sredi julija, ko so se Nemci blizali Parizu in pristaniščem v Angloskem kanalu. Bili so prepričani, da bodo zmagali, predno bodo Amerikanci mogli postaviti na bojišče svojo svojo moč. Kako velika pa je izpremenba, ki se je pokazala v nemški vojski med 15. in 18. julijem, ko se je pričela nepretrgana vrsta zavezniških zmag.

Dva meseca potem je bilo, ko so se gromadile cele gore vojnih neprikil, ko je izgubilo upanje na zmago, predno poženejo v boj Amerikanci, in ko sta se že sestala v nemškem glavnem stanu oba cesarja, da sta postavila podlogo za sedanjro mirovno ofenzivo. Da pa si zakrije obraz in da se ga ne bo moglo dolžiti, da berači za mir, je Viljem vstrajal pri tem, da gre za Karol po konstant v žrjavico.

Zdaj, ko je nemodba takaj, ni nič drugega kot opravilo narodom, da sta poskušala končati vojno. Zaveznikom ni treba, da bi se sestali na kakem mestu z nemškimi mirovnimi delegati, da bi izvedeli o mirovni ideji Nemčije. Von Payer je že pojasnil to idejo v najzadnji obliki in ta je nemogoča.

Nemčija želi mir

Nemčija si želi mira. — Govori se o revoluciji. — Hindenburga ne obožujejo več. — Popis švedskega pisatelja.

Stockholm, Švedska, 20. sept. — Gustav Siocsten, poznani pisatelj in nemški poročevalec, ki je poznal kot velik pristaša Nemčije, je pred kratkim odstopal iz Nemčije, ker je cenzor prepovedal, da bi v svojih poročilih pisal resnico. Sinoči je pred mnogobrojnim občinstvom v Gothenburgu imel predavanje.

"Čas je resnejši kot kdaj", je prišel, "zaradi tega mora nekdo povedati resnico. Kdor je živel v Nemčiji, ne more molčati."

Sprva smo imeli utis, da je vojna defenzivna, toda pozneje smo izprevideli, da je bila to divja osvobodilna vojna z namenom podjati druge narode ter napraviti cel sistem vazalnih držav.

Nase dežela ima največji interes v zatiranju politike vazalnih držav. Svet hrepeni po miru in dolžnost je povedati resnico.

Mnogokrat se je zadrževalo v Nemčiji, da je dospela vojna do odločilne točke. Spomladi so bili vojaki v zakopih pijani veselja, upajoč na mir v teku dveh mesecev. Častniki in štab so bili prepričani, da bo po nemški zmagi v jeseni mir. Tedaj se ni govorilo o miru potom sporazuma. Tedaj je bila veleizdaja govoriti o vrnitvi Belgije.

Nemška ofenziva velja pol milijona človeških bitij. Reklo se je, da "mora naša ofenziva uspeti. Naš zadnji mož je v njej!"

Entenda ima rezerve. 21. marca se je pričela ofenziva, toda izpremenila se je v zmago entente. Vzrok temu je padanje nemških rezerv; njihova moč pade zaradi pomanjkanja hrane, medtem ko je mogel Foch vdariti z mnogo več milijoni kot pa so Nemci domnevali, da je mogoče.

To vse kaže na neuspešnost nemškega opazovalnega oddelka in kaže, da so Nemci izgubili nadvlado v zraku. Zdaj ima ententa že dva do trikrat toliko aeroplanov kot Nemčija; kadar pa bojo Amerikanci poslali svoje letelce brodovje v velikem številu, tedaj lahko vsakdo ve, da centralne države ne morejo držati svoje letalske službe na istem višku z entento.

Nemški narod je do skrajnosti izmučen. Policija v mestih in na deželi je mobilizirana in jaz sam sem videl grube v uniformi. Zločini se z vsekim tednom množijo in v Berlinu je ropanje zrela. Med vojaki so mladeniči po 18 let in starčki po 60 let ter zločinci.

Vojaska morala je slaba. Cel po ofenzivi v maju so vojaki izgubili upanje. Nič več ne marajo vračati se na fronto. Vojaska sidiša delajo po cele dneve, da obsojuje dezertarje."

Na svojem potu v Kiel je Siocsten našel železniške uslužbenca na stavki in vojaški vlak, v katerem se je vozil, je skočil s tira.

V zadnjem času vsakdo lahko sliši govoriti o revoluciji proti Hindenburgu, ki je bil še pred šestimi meseci nemški bog, zdaj pa se dviguje proti njemu na tisoče pesti in ljudstvo ga preklinja. Sedaj so Nemci večinoma pripravljani odpovedati se osvajanju na vzhodu in tudi razpravi o odstopu Alzacije in Lotaringije.

Lansko leto se je govorilo o rekordni žetvi, toda bila je samo šala. Letos je imela Nemčija slabšo letino za krompir. Na Rumunskem pridelki pojemajo in iz Ukrajine Nemčija ne more dobiti mnogo potrebnih.

V vodilnih krogih se boje bodočih dni in narod tudi. Za Nemčijo ni drugega izhoda kot razglasiti, da prepušča, da se teritorialna vprašanja rešijo na mirovni konferenci."

Govornik upa, da bo nemški narod, ki želi kakorhitro mogoče miru, v blagor Nemčije, izsili mir proti volji nemške vojaške stranke. —

Nemčija ne more vstreči zahtevam

Pariz, Francija, 20. septembra. Kanceler grof Hertling je v svojem govoru na pritožbo sindikata in socialistov zaradi pomanjkanja hrane priznal, da ne more obljubiti, da bo mogoče vstreči vsem zahtevam. Kanceler je rekel, da v Nemčiji ne manjka hrane zaradi nezadostne organizacije, kakor trdijo prosilci, temveč zaradi pomanjkanja delavcev poljedelstvu.

Švedski princ je umrl.

Stockholm, Švedska, 20. sept. — Najmladši sin švedskega kralja prince Eric, vojvoda vestmanlandski, je danes umrl za pljučnico, ki se je razvila iz španske influence. Prince je bil star 29 let.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

Pri spahnenju in zdrobljenju

vdrgnite takoj s Dr. Richter-jevem

PAIN-EXPELLER

V rabi že 50 let pri alevskih domolah in pri jubenj kot domake sredstvo.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra.

35c. a. 65c. v lekarnah in naravnost od

F. AD. RICHTER & CO.

14-20 Washington Street New York, N. Y.

Vestno zdravilo dela čudeže.

Trinerjeva zdravila uživajo že 30 let renavadno zaupanje. — In to čisto po pravici, kajti vestnost izdelovalca d biva zaupanje in posplošenje pri kupcih. Zdaj je bilo potreba nekoliko zvišati cene. — Mi smo se dolgo časa zoperstavljali naraščanju cen vseh potrebnih in razpoložljiva, toda novi vojni davki so nas prisilili nekoliko zvišati cene. — Vsek prijatelj Trinerjevih zdravil bo izprevidel, da mora tudi lekarnar plačati več, če smo mi prisiljeni plačati več in da se temu na noben način ni mogoče izogniti. — Toda izvrstna kakovost in pristnost Trinerjevih zdravil bo v polni meri zadostila vsakega odjemalca.

TRINER-JEV ameriški Elixir grenkega vina

ima vsled tega tako izvrstne uspehe, ker povzroča, da izgubi bolezen svoje izvore. Devetdeset odstotkov vseh bolezni ima izvor v žledeu. Trinerjev Ameriški Elixir očisti žledece in odstrani iz črev vse zaostale stvari ter strupene substance, ki so izvor uničujočih bacilov, ter uničujejo redno delovanje črev. V Trinerjevem zdravilu ni nobene kemikalije, pač pa samo izvrstna grenka zdravilna zelišča in rdeče vino. Pri zaprtju, neprebavi, glavobolu, migreni, nervoznosti, splošni oslabelosti ter pri posebnih žlečnih slabostih, pri premeni življenja žensk ali pri majnarijih in drugih delaveh, ki vdihavajo pline, se bo vsakdo lahko prepiral o učinkoviti vrednosti tega zdravila.

V vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

prodre vedno v pravi sedež bolezni in vsled tega je pri revmatizmu, nevralgiji, revmatskih boleznih, okorelosti udov itd. njegova pomoč hitra in uspešna. Nadalje je tudi izvrstno sredstvo proti izvinjenju, napetosti, oteklina in po vdriganju mišic, po kopeli nog odstrani vso utrujenost. V vseh lekarnah.

TRINER-JEV ANTIPURIN je zelo uspešno in pomirjujoče anti-septično sredstvo za splošno notranjo uporabo. Uporablja se za grgljanje, izpiranje ust, izpiranje ran, uljes itd. V vseh lekarnah.

Zadnja najvišja odlikovanja podeljena Trinerjevim zdravilom na mednarodnih razstavah: Zlata Svetinja — San Francisco 1915, Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER,

Manufacturing Chemist,

1333--1343 SO. ASHLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

SLOV. DELAVSKA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908

PODPORNA ZVEZA

Incorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood St., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. pomo. tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. pomo. tajnik: ANDREJ VIDRIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6302 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomo. blagajnik: ANTON HOČVAR, R. F. D. 2, Box 29 Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSEF PETERNEL, Box 98, Wilkes, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1128 Fabyan St., City View, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠNJE, 634 E. 157th St., Cleveland, Ohio.

POROČNI ODBOR:

Predsednik poroč. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 12, East Mineral, Kan.
1. poročnik: FRANK TROPEČIČ, R. F. D. 3, Box 144, Fort Smith, Ark.
2. poročnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEF V. GRAHNE, 643 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni ured: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City

Osnovna družina, oštrina njih uradniki, so uljudno prošili, pošljite vsa dopisa naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Dolar naj se pošlje edino potom Potnikov, Express ali Banknih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čkov. Nakaznice naj se naslovijo: Blaž Novak, Tittle Trust & Guarantee Co. In tako naslovljene pošiljke z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V silnicu, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika take pomanjklivosti, naj to nemudoma namenjajo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Magdalenina kita

Francoski spisal JEAN RAMEAU.

(Nadaljevanje.)

Tedaj se je pa obrnila k vodniku in ga vprašala: — Ta pot vodi v nibenaški gozd, kaj ne? — Da, gospodična. — Toda ta odgovor je bil tako tih, da so ga komaj slišali. — Silvere je zaprl oči. Svečanega gozda, po katerem je stopal spomladi ob strani Jakobine, si ni upal pogledati. S kakšno svečanostjo sta opazovala z Jakobino vred ta mogočnega drevesa! — To deklico je pa zavrgel Bog, kajti drugače bi si ne upala stopiti v ta sveti kraj ob strani drugega. — Ali nima nobenega sreča več? — Ali je v nji ugnaril vse sočutje? — Odpustite ji, draga drevesa! — je rekel Silvere sam pri sebi — saj je gotovo izgubila pamet. — Ti se boš pa res prehladila — je rekel abbe Jakobini. — Saj res, gospodična — je pristavil Gaston. — Zavijte se. — Med to roso in mokrim drevjem vlada pljučnica. — Bog daj, da bi se prehladila — je prosil Silvere. — To bi bilo že vsaj malo kazni zanjo. — Gospod župnik, ali hočete preobleči jopico? — je vprašal stareca. — Ne ne, zgodaj je še. — Ti trdosrčni ljudje pa niso videli narave, in to je Silvera najbolj bolelo. Namesto, da bi obdovajali gore, so se menili o rusko-francoski zvezi. — In nekateri celo pravijo, da drži Anglija z Nemčijo — je dokazoval abbe in dvignil sutano, da bi lažje hodil. — Anglija je vedno taka — je pritrdil Gaston. — Samo na stoletno vojno pomislite, pa vam bo vse jasno. — Nato so se pa začeli pomenkovati o carini, dočim je Silvere mrmral: — Moj Bog, kakšni so ti ljudje! — Ali nimajo res nobenega smisla za lepoto? — Mlada deklica je stopala prva. — Tukaj bomo počivali — je rekla slednjic in zapicila palico v tla. — Vstavila se je na istem mestu, pod istim drevesom kot takrat ko je spremljal sam Silvere. — Torej ji ta prostor ni več svet? — je pomislil Silvere. — Torej bo onečastila vse one prostore, kjer se je nahajala s svojim prvim ljubimcem? — Silvere pa ni bil lačen. — Drugi so jedli, sam je pa sedel pod vrtko jelko in premišljeval. — Zajtrk je trajal dolgo časa. Abbe se je jezil, češ, da se je vinci preveč pretreslo, pa mu je šlo vseeno v slast. — Nikomur ni moglo opisati, kako je bolelo ubogega Silvera srce. Stiskal je pesti in se grizel v ustnice, da bi dal duška svojem ogorčenju. Toda to ni bilo ogorčenje! — To je moral samemu sebi priznati. To je bila le neizmerna bolečina, ki mu je ključala v sredi. Jakobina in Gaston sta ležala v travi in se šalila. — Silvere je vstal ter se sam odpravil naprej, kajti nezveste ljubice ni mogel več gledati. — Toda po preteku par minut so bili že ostali trije za njim. — Družba je dospela na malo ravnino sredi katere se je dvigal vrh Gargosa. — Abbe je ob pogledu na skale obstal. — Kako? — Tja gori hočete iti? — je vzkliknil. — Le polomite si vrtnice, če hočete, jaz si ga ne bom. — Jaz vas bom tukaj počakal, da bom zbral vaše ostanke. — Zatem je sedel na skalo, obraslo z mahom. — Toda striet — je rekla Jakobina. — Je vseeno, če nič ne govorim, kajti pregovorila me ne boš. Jaz se ne premaknem s tega mesta in se ne premaknem. — Vrnite se po tej strani, pa me boste dobili. — In ko sta se ljubimec oddaljila, je potegnil Silvere za rokav in mu rekel: — Saj ju boš varoval, prijatelj, kaj ne? — Pazi, prosim te, da se ne pripeti komu kaj hudega. Škoda bi bilo, ko vendar sam vidiš, kako se ljubita.

Silvern se je zdelo, da mu je nekdo zasadil nož v sredi. Silvere je šel naprej, ljubimec pa za njim. Rad bi jima bil vtekel, pa sta mu bila neprestano za petami. Če se je slučajno ozrl, ju je videl, kako sta se držala za roke, če je pa obstal, da sta se mu še bolj približala, se slišal, kako sta šepetala zaljubljene besede. Slednjic je obstal in pustil ljubimec naprej. Držala sta se za roko ter splezala na vrh. — Vodik je molčal. Zaprle je oči. Svojih ljubih Pirinejev, svojih dragih prijateljev ni mogel gledati v tem trenutku. — Prosim, povojte nama imena teh gora — je rekla Jakobina in pokazala z roko na dolgo gorsko verigo. — In vodik je prišel govoriti: — Tukaj na vzhodu je Pie du Midi, tam so zoblasti vrhovi Tournaleta in tam na desno je Mont Maudit. Na jugu sta Mont Perdu in Marbore.....

Naenkrat je pa vtihnil. — Solze so mu zadušile glas. Ta preiskunja je bila pretežka zanj.

Jakobina je stala na istem mestu, kjer mu je pred par meseci priznala svojo ljubezen. Tedaj ji je bilo svedeno obljubil, da bo dal postaviti na ono mesto velik mramornat križ.

In ko je sklonil glavo, da bi skril svoje razburjenje, je videl, da je mlada deklica strastno objela Gastona in ga začela poljubovati.

— O, — je zastokal in pritisnil roko na sree, kot da je čutil v sredi močan smrten sunk.

Pokazal jima je hrbet in je začel stopati v dolino. Imel je samo eno misel, namreč bežati.

Ljubimec je pustil oba na vrhu Gargosa. Kolenč so mu klečala in mu odpovedovala službo. V prsih mu je hroplo in mislil je, da bo vsak hip izgubil ravnotežje.

Naenkrat je pa zasiljal za seboj korake. Bila sta ljubimec, ki sta ga najbrže hotela dohiteti.

On se pa ni ozrl, ampak je skakal s skale na skalo ter slednjic dospel do abbeja Bordesa.

Pred očmi se mu je stemnilo. Zdelo se mu je, da se bo zgrudil predno bo dosegel svoj cilj. V sled tega je letel po strmi stazi brez misli kakor kamen, ki se odriga v gori. Nobene stvari ni več videl, ničesar ni več čutil.

Za ves svet bi ne hotel, da bi videla Jakobina njegovo bolelo. Ne, le naprej, le naprej, pred njenimi očmi ne sme omedleti.

Zbral je torej svoje zadnje moči in bežal naprej. — Haj fant, ali si znorel? — Saj te komaj dohajamo. — Tudi ljubimec sta tekla za njim.

Po preteku ene ure so bili že vsi v neposredni bližini Silverove votline. Silvere se je oddahnil. — Sedaj se je že vsaj navidezno rešil. Tedaj je pa stopila Jakobina k njemu rekoč:

— Ali imate mogoče pri sebi ključ vaše votline? — Jaz bi jo rada razkazala seveda z vašim dovoljenjem gospodu Roumigasu....

To je nekaj posebnega, ta votlina. — In k Gastonu obrnjena je nadaljevala: — No, pa saj boste sami videli. — Vi ne veste, koliko prijetnih kotičkov je v tej votlini.

Silvere je obstal. Zdelo se mu je, da je uganil, kaj namerava Jakobina. — Najbrže hoče biti nekaj časa sama s svojim zaročencem. Najbrže se hoče skrivati z njim poljubovati.

Vodik je zopet zamislil. — Par trenutkov se je oboje odpravilo, slednjic ji je pa izročil ključ. Roke so se mu tresle in mislil je, da bodo ključ še prej izpustile, predno ga bo prišla Jakobina.

— Hvala vam — je rekla Jakobina — takoj ga vam bom prinesla nazaj.

Zatem sta se odpravila proti jami. — Od tega trenutka naprej pa Silvere ni več vedel, kaj se godi z njim.

Za abbejem se je odpravil proti vasi. V neki skalnati soteski je pa začel omahovati, pred očmi se mu je stemnilo in ko je šel, da so zaskrivala vrata pri votlini, je brez vdiha in vzklila padel na tla. Njegovo nezavešno telo se je valilo še par metrov po skalovju in je slednjic obležalo abbeju Bordesu pred nogami.

— Ah, moj Bog, pomoč! — je vzkliknil abbe. — Vodnik se je ubil.

Jakobina je slišala ta klic in je takoj pritekla. — Silvere! — je vzkliknila. — Kaj se je zgodilo? — Pokleknila je k njemu ter položila svojo desnico na sree svoje ga bivšega zaročenca.

(Dalje prihodnjic.)

Ustanovni shod Jugoslovanske Demokratske stranke

(Jug. Čas. Urad. Washington, D. C.)

(Nadaljevanje.)

Hranilnice.

Poročevalec dr. Fr. Černe: Na jugoslovanskem ozemlju eislajtanke državne polovice so pričeli omenjati prve hranilnice Nemei in Italijani. Nemaške hranilnice na dovenskem ozemlju upravljajo lines inetje 250 milijonov kron, skupno z italijanskimi pa 319 milijonov. Slovenske, oziroma hrvatske hranilnice so imele na istem ozemlju koncem leta 1916 vsega skupaj 103.877.990 K vlog z 22 hranilnicah. Iz dejstva, da je napram 319 milijonov naloženih dočimoda od naših rojakov v 27 slovenskih hranilnic, vloženo v 22 naših hranilnic samo 104 milijone kron, izhaja torej, da Slovenci in Hrvati sami podpirajo Nemei in Italijane, da gospodarijo na ekonomskem polju. Ogromni del onih 319 milijonov pade na knetske vlagatelje. Na Koroškem imamo niti ene slovenske hranilnice. Nemei imajo v Slavoniji že štiri denarne zavode. Hranilnice v drugi jugoslovanski polovici niso niti malo razvite ter poslujejo kot banke. Do leta 1909, ni bilo med našimi hranilnicami nikake zveze. Tedaj se je osnovala zveza jugoslovanskih hranilnic. Medtem ko je zveza bolj informativnega značaja, bi bil potreben zavod za tesno zvezo hranilnic v materialnem oziru: banka jugoslovanskih posojilnic.

Sprejeta je bila sledeča resolucija: Hranilnice so tako važen faktor na ekonomskem polju, da jih moramo označiti za glavni stebel narodne ekonomije. Slovenci in Hrvati z ozirom na hranilnice niso samostojni, temveč so ekonomski odviasi od tujcev. Z vsa silo moramo delati na to, da bo prišel naš denar izključno v naše roke....

Referent državni poslanec dr. Ravnihar je govoril o splošnih demokratskih načelih Jugoslov. Demokratske Stranke in rekel: Demokratska misel nalaga ne samo v strankah, temveč tudi v državi enake dolžnosti vsakomur, zato pa tudi jami vsakomur enake pravice, ker je vsakdo potreben, da pride celota do izraza. V to celoto spadajo tudi žene. Narodnost in demokracija imata svoj izvor v naravnem pravu. Sedanja vojna je zelo razvila demokratsko misel in vsakemu je danes jasno, da je glavni cilj te vojne znaga demokratske misli. Glas, ki je prišel tekom te vojne iz svobodne Amerike, nam ni bil nov; demokratska misel je živela že zdavnaj pred vojno v nas samih a vojna je dokazala nje pravico do obstoja. To resnico je izrazil predsednik Združenih držav kot predsednik največje demokracije na svetu. Ako ne smemo omeniti, da je demokratska misel živela v francoskem narodu tudi po revoluciji, moramo vendar omeniti znano formulo iz te vojne o avtonomiji in samoodločevanju narodov. Samo v iskrenem priznavanju demokracizma more videti vsak narod rado na boljše bodočnost. Nedemokratski narodu ni mesta v zvezi narodov in škodljivce je oni, ki onemogočajo spoznanje med narodi. Uvidevajoč to in sledeč naravnemu instinktu za samoodločevanje, zahtevamo mi Jugoslovani za naš trioineni edinstveni narod Srbov, Hrvatov in Slovencev na demokratskih načelih urejeno narodno državo. Ta država mora priznati enakopravnost vseh narodnih slojev, brez razlike na spol, katerim mora enaka, tajna in direktna volilna pravica odpreti pot v vse zakonodajne in avtonomne uprave, od občine do parlamenta. Vse institucije te države morajo biti demokratske, da bo narod sodeloval v najširšem obsegu. Govornik konstatira razliko, ki obstoja med Jug. Dem. Stranko in ostalimi jugoslovanskimi strankami, to je Ljudsko stranko in

Jug. social-demokratsko stranko, nad bodočnostjo naroda, pa če Socialistična stranka povdarja prav smo morali že pretrpeti to razredni boj in njej je narodnost že podrejen pojem. Ona vidi v splošni proletarijaci ne rešitev ki so nas poseleli, dasi smo v težnjah naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vsak državljan je enakopraven član državnega društva; o narodni usodi mer, ki vladajo danes v naših demora odločevati na najširši podžela, pozvati nikogar. Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda kot takega, temveč prebivalstva. Slovenska ljudska stranka povdarja v prvi vrsti knetske Pozdravljam urednika Strakato stan in meni, da je za rešitev naroda dovolj okrepitev kmotov, pa je bratski narod. Bili smo nedavni bosi tudi na škodo ostalih razredov. Jug. Dem. Stranka pa daje nasprotno vrednost vsem razredom, ker se more narodna celota razvijati le, ako se harmonično povzdignijo vsi sloji. Vs